

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog

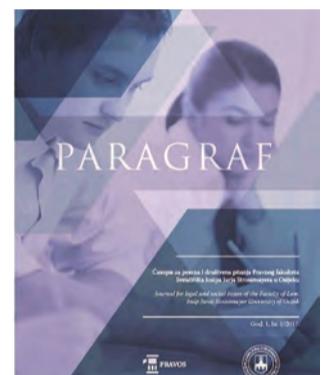
26. ožujka 2021.

broj 67

TEMA BROJA

STUDENTSKO IZDAVAŠTVO I STUDENTSKE UDRUGE NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

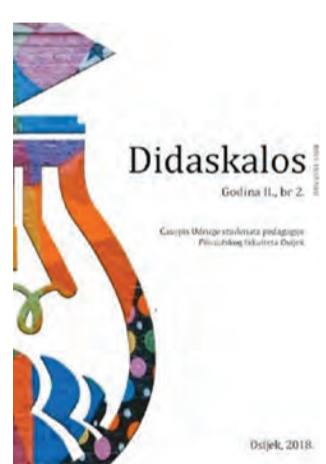
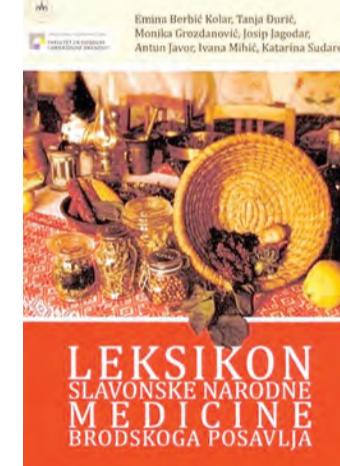

Foo→rama

PRAVOS Pravni fakultet Osijek
Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Bilten Pravne klinike Pravnog fakulteta u Osijeku
OSIJEK PRO BONO
<http://klinika.pravos.unios.hr/>

KLINIKA NEWS
Osijek, listopad 2018., broj 1

Razgovor Pero Aračić
professor emeritus

str. 7

Očito je
da život
nije sebe
radi, već
drugih radi

PREDSTAVLJAMO PROJEKTE U OKVIRU PROGRAMA
„Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“

str. 4-5

PROJEKTI SUFINANCIRANI IZ EUROPSKOG FONDA ZA REGIONALNI RAZVOJ

**PREDSTAVLJAMO
PROJEKTE U OKVIRU
PROGRAMA
„KONKURENTNOST
I KOHEZIJA
2014. - 2020.“**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigura finansijsku potporu temeljnim, primjenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa „Istraživački projekti“ i „Uspostavljeni istraživački projekti“. U tijeku smo predstavljanja projekata u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija finansiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visokokvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo tri projekta u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ Prvi je projekt MZO-a: „Umreženi stacionarni baterijski spremnici energije - USBSE“, čiji je nositelj Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, a voditelj projekta s Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek i Capital Hook d. o. o. Treći je projekt: „Prilagodba mjera kontrole populacije komaraca klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj“ (KK.05.1.02.0008), voditelja prof. dr. sc. Branimira K. Hackenbergera (Odjel za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u suradnji s partnerskom institucijom Institutom Ruđer Bošković, Zagreb).

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

„UMREŽENI STACIONARNI BATERIJSKI SPREMNICI ENERGIJE - USBSE“

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

- Sufinanciran iz Europskog fonda za regionalni razvoj
- Nositelj projekta: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva

Partneri:

- Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek
- Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet
- Voditelj projekta na FERIT-u: izv. prof. dr. sc. Danijel Topić
- Vrijednost projekta: 5.481.718,37 kuna
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 13. 3. 2020. do 7. 5. 2023.

Opis projekta

Europska komisija prijedlogom paketa energetskih mjera „Čista energija za sve Europoljane“ nastoji promijeniti model tržišta električne energije mijenjajući pritom položaj distribucijskog sustava te njegovih korisnika. Definiraju se novi pojmovi i tržišni subjekti poput distribuiranih izvora fleksibilnosti te aggregatatora. Distribuirani su izvori fleksibilnosti svi korisnici distribucijske mreže koji su u mogućnosti mijenjati snagu koju isporučuju/preuzimaju iz mreže u skladu s tržišnim/mrežnim signalima.

Budući da su korisnici distribucijske mreže manjih instaliranih snaga u odnosu na velike tržišne igrače (elektrane priključene na prijenosnu mrežu, trgovce i opskrbljivači električne energije), njihov nastup na tržištu električne energije predviđen je posredovanjem novih veleprodajnih sudionika

ka - tzv. aggregatatora distribuiranih izvora fleksibilnosti. Svrlja je projekta smanjiti troškove električne energije korisnicima u zgradarstvu te omogućiti korisnicima elektroenergetske mreže aktivno sudjelovanje u pogonu sustava čime se povećava njegova sigurnost.

Navedeno će se postići razvojem umreženog stacionarnog sustava za pohranu energije u baterijama. Proizvod ima tri osnovne značajke:

- smanjuje vršnu potrošnju korisnika mreže
- prebacuje potrošnju iz skupine (dnevne) u jeftiniju (noćnu) tarifu
- omogućuje sudjelovanje u pružanju rezerve operatoru sustava.

Predmetni proizvod vrlo je važan za moderni elektroenergetski sustav jer omogućuje integraciju veće količine obnovljivih izvora energije. Naime, u klasičnom elektroenergetskom sustavu potrošači su bili pasivni, a zadatak upravljačkih konvencionalnih generatora (plinski, nuklearni, termo i hidroagregati) bio je pratiti krvulju potrošnje sustava.

Porastom udjela obnovljivih izvora energije sve je više neupravljaljivih i slabo upravljaljivih proizvoda električne energije (vjetroelektrane i solarne elektrane) te se balansiranje sustava prebacuje na stranu potrošnje koja postaje aktivni sudionik elektroenergetskog sustava.

Aktivni potrošači koji mogu

pomicati svoju potrošnju u vremenu, tako da koincidira s proizvodnjom iz obnovljivih izvora energije, ključni su za vrlo visok udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora te posljedično održivi razvoj modernog društva. Balansiranjem sustava aktivni potrošači električne energije s baterijskim spremnicima smanjuju izdatke za električnu energiju.

Naime, potrošači kategorije poduzetništvo, odnosno potrošači čija priključna snaga iznosi više od 20 kW, plaćaju tzv. angažiranu snagu, odnosnu vršno opterećenje koje ostvaruje tijekom mjeseca. Korištenjem spremnika energije koji se prazni tijekom vršnog opterećenja potrošač smanjuje naknadu za angažiranu snagu.

Osim smanjenja vršne snage, pravilnim upravljanjem dio potrošnje električne energije može se prebaciti iz više (dnevne) tarife u nižu (noćnu) tarifu što se postiže punjenjem spremnika tijekom noći i njegovim pražnjenjem tijekom dana. Dok smanjenje vršne snage i prebacivanje dijela opterećenja smanjuju troškove energije, pružanje rezerve donosi prihode aktivnom potrošaču električne energije.

Naime, operator prijenosnog sustava dužan je na temelju tržišnih načela nabavljati uslugu rezerve. S obzirom na to da snaga pojedinog aktivnog potrošača u većini slučajeva nije dostatna za

pružanje usluge rezerve, aggregat je novi entitet na tržištu električne energije koji će agregirati veću količinu aktivnih korisnika mreže, optimizirati njihove resurse i zajednički ih nuditi na tržištu pomoćnih usluga. Stoga je važan dio projekta razvoj mrežnog sustava aggregatatora koji će centralizirano komunicirati s većom količinom aktivnih korisnika mreže koji mogu pomicati svoju potrošnju u vremenu, a s druge strane s operatorom prijenosnog sustava u svrhu pružanja pomoćne usluge - rezerve.

Upravo predmetno softversko rješenje koje omogućuje jednostavno povezivanje veće količine aktivnih potrošača koji posjeduju baterijske spremnike energije osnovna je prednost predloženog proizvoda u odnosu na postojeće baterijske spremnike energije na tržištu.

Glavni su ciljevi projekta:

- razvoj dvaju komada prototipa baterijskih spremnika energije kao modularnih proizvoda koji su povezani sa softverskom aplikacijom aggregatatora
- povećanje tržišno orijentiranih istraživačkih aktivnosti i stvaranje nove vrijednosti suradnjom znanstvenih organizacija
- diseminacija znanja i proizvoda u poslovni sektor suradnjom s postojećim tehnološkim tvrtkama i osnivanjem nove tvrtke.

ODJEL ZA BIOLOGIJU

„PRILAGODBA MJERA KONTROLE POPULACIJA KOMARACA KLIMATSKIM PROMJENAMA U HRVATSKOJ (KK.05.1.02.0008).“

Nikolina STJEPANOVIĆ

- Voditelj projekta: prof. dr. sc. Branimir K. Hackenberger
- Operativni program: Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.
- Ukupna vrijednost projekta: 3.529.396,52 kuna
- Razdoblje provedbe: 36 mjeseci, 1. 6. 2020. - 31. 5. 2023.
- Partner: Institut Ruđer Bošković, Zagreb

U lipnju 2020. godine Odjel za biologiju započeo je provedbu projekta pod nazivom „Prilagodba mjera kontrole populacija komaraca klimatskim promjenama u Hrvatskoj (KK.05.1.02.0008).“ Projekt se financira sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u okvirima Operativnog programa Koherentnost i kohezija te je sufinanciran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetskih učinkovitost. To je prvi projekt Odjela za biologiju koji je financiran sredstvima Europske unije. Partner je na tom projektu Institut Ruđer Bošković iz Zagreba, a voditelj je projekta red. prof. Branimir K. Hackenberger sa Zavoda za kvantitativnu ekologiju Odjela za biologiju. Cilj je projekta prilagoditi mjeru kontrole populacija komaraca klimatskim promjenama s predjelozima konkretnih mjer prilagodbe i monitoringa. Na temelju saznanja iz modela, izradit će se četiri strategije mjer prilagodbe klimatskim promjenama:

- prijedlog mjera prilagodbe kontrole populacija komaraca u područjima zona osjetljive bioraznolikosti
- prijedlog mjera prilagodbe kontrole populacija komaraca klimatskim promjenama u naseljenim područjima
- prijedlog mjera prilagodbe kontrole invazivnih vrsta populacija komaraca klimatskim promjenama
- prijedlog mjera prilagodbe kontrole populacija komaraca klimatskim promjenama u turističkim područjima
- mrežno sučelje s rezultatima projekta
- mrežno sučelje s interaktivnim simulacijama
- javno dostupna baza podataka. Jedinicne lokalne samouprave predstavljaju ključne dionike za provedbu predloženih mjer, stoga je cilj s njima uspostaviti što bolju komunikaciju te podići razinu svijesti o potrebi prilagodbe klimatskim promjenama. Projektom su previdjene četiri javne tribine postavljene u četiri medusobno najudaljenije regije Hrvatske radi što bolje dostupnosti. Javne će tribine biti organizirane u četirima gradovima: Osijeku, Zagrebu, Rijeci i Dubrovniku, a cilj im je upoznati javnost s važnošću predviđanja učinaka klimatskih promjena, posebice kada su u pitanju vektorske bolesti, te senzibilizirati javnost za probleme vezane uz kontrolu populacija komaraca. Opsežna diseminacija s dionicima u turizmu, zdravstvu i jedinicama lokalne samouprave osigurat će održivost rezultata i podizanje svijesti o posljedicama klimatskih promjena u RH te pružiti mogućnost pravovremenog oticanja negativnih učinaka. Informacije o projektu dostupne su na mrežnoj stranici: <http://cadapt.biologija.unios.hr>.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

„ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ AUTONOMNOG ROBOTSKOG VATROGASNOG APARATA ZA PREVENCIJU, RANU DETEKCIJU I GAŠENJE POŽARA“
(KK.01.2.1.02.0014)

Operativni program
Konkurentnost i kohezija 2014. –
2020.

- Sufinanciran iz Europskog fonda za regionalni razvoj
- Nositelj projekta: PASTOR - TVORNICA VATROGASNIH APARATA - d. d.
- Voditelj projekta na FERIT-u: doc. dr. sc. Josip Balen
- Projektni partneri: FERIT Osijek i Capital Hook j. d. o. o.
- Ukupna vrijednost projekta: 16.742.516,68 kuna
- Trajanje: 36 mjeseci
- Razdoblje provedbe: 17. 8. 2020 - 17. 8. 2023.

Opis projekta

Trend je razvoja u industriji automatiziranje proizvoda i različitim uređaju korištenjem raznih oblika umjetne inteligencije, strojnog učenja koji nad klasičnim imaju prednost uštete vremena, smanjenja troškova i poboljšanje kvalitete rada. Na tragu je te inicijative i ovaj projektni prijedlog koji će značajno unaprijediti područje vatrogasne zaštite koristeći se novim tehnologijama s naglaskom na umjetnu inteligenciju i automatizaciju poslova i procesa prevencije, detekcije i gašenja požara.

Primarna je namjena inovativnog proizvoda FireBot prevencija pojave požara nadzorom prostora autonomnim patroliranjem u zatvorenom prostoru radi autonomnog otkrivanja nastajanja požara no potencijalnih stanja nadzorom lokacijski određenih potencijalnih izvora požara (razvodni ormari, grijaća i rasvjetna tijela, uredaji, aparati, strojevi, i sl.), detekcijom pojave početka požara (dim, iskra, plamen), gašenje požara u što ranijoj fazi te aktiviranjem protupožarnog sustava i uzbunjivanjem ovlaštenih službi (vatrogasaca, dojavnog centra). FireBot je namijenjen zaštiti od požara u zatvorenim prostorima poslovne namjene koji su karakterizirani većom površinom i volumenom te neprisutnošću ljudi tijekom noći i/ili većeg dijela dana (skladišta, industrijska

postrojenja, trgovački centri, uredi i sl.). Pretraživanjem tržišta i internetskih resursa zaključuje se da je rezultat projekta, koji je temeljen na aktivnostima istraživanja i razvoja, potpuno nov proizvod koji donosi značajnu inovaciju na globalnom tržištu. Također, predstavlja važan iskorak za prijavitelja i njegove partnerne jer zahtijeva unaprjeđenje postojećih i stjecanje novih znanja i vještina kroz aktivnosti istraživanja i razvoja. Motivacija Globalizacija i napredak tehnologije u velikoj mjeri pozitivno odražava na gospodarstvo i nove proizvode koji se pojavljuju na tržištu i koji većinom unapređuju klasične proizvode uvedenjem novih tehnologija koji onda postaju međusobno povezani, digitalni, autonomni i inteligentni.

Potreban je dosljedan i globalan odgovor na te izazove. Autonomni povezani sustavi djeluju neovisno o ljudima

te mogu razumjeti i tumačiti svoje okruženje. Trend je razvoja u industriji automatiziranje proizvoda i različitim uređaju korištenjem raznih oblika umjetne inteligencije, strojnog učenja i sl. (npr. iRobot Roomba usisavači, Husqvarna kosilice i sl.) koji nad klasičnim imaju prednost uštete vremena, smanjenja troškova i poboljšanje kvalitete rada.

Cilj projekta

Cilj je projektnog prijedloga istraživanje i razvoj novog inovativnog proizvoda u području vatrogasne zaštite provodenjem istraživačko-rазвojnih aktivnosti unutar više IRI tema u prioritetnom S3

području kroz suradnju srednjeg poduzetnika, koji se bavi proizvodnjom vatrogasnih aparata (Pastor TVA d.d.), malog poduzetnika, koji se bavi istraživanjem i razvojem (Capital Hook j.d.o.o.), i znanstveno-istraživačke institucije (FERIT). Tijekom provedbe projekta bit će razvijen kompleksni sustav čiji je glavni dio autonomni robot pod radnim nazivom FireBot sa svrhom prevencije, rane detekcije i gašenja požara.

Istraživačka pozadina projekta

Rezultat projekta predstavljaće iskorak u području istraživanja i razvoja na trima glavnim istraživačkim poljima:

- razvoj nove metode za obradu slike i prepoznavanja početka požara temeljene na umjetnoj inteligenciji i strojnom učenju
- razvoj nove metode za autonomno kretanje na temelju dubinskog učenja u zatvorenom prostoru sa svrhom učinkovitog obilaska/patroliranja prostora i traženja požarne opasnosti
- napredna strojarsko-mehanička konstrukcija vatrogasnog aparata u svrhu smještanja u zahtjevno kućište robota i digitalnog kontroliranja.

Očekivani rezultati projekta

Tijekom provedbe projekta bit će razvijen kompleksni sustav čiji je glavni dio au-

tonomni robot pod radnim nazivom FireBot sa svrhom obavljanja posla dežurnog vatrogasca koji će imati sljedeće glavne funkcionalnosti:

- autonomno kretanje u unaprijed definiranom zatvorenom prostoru (autonomija)
- nadzor predviđenih potencijalnih izvora ili stanja na stanaka požara (nadzor)
- oticanje potencijalnog uzroka požara korištenjem termovizije (prevencija)
- otkrivanje pojave početka požara (iskra, dim, vatra,...) (detekcija)
- gašenje inicijalnog plameна (gašenje).

Projekt je sufincirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

NAŠE IDEJE ZA FRANCUSKI U HRVATSKOJ NA FAKULTETIMA

Klaudija KULEŠEVIC

Upovodu proslave sto godina osnutka, Francuski institut u Zagrebu organizirao je seminar putem platforme Zoom, koji je održan u četvrtak, 4. ožujka 2021. od 14 do 17.30 sati na francuskom i na hrvatskom jeziku, na temu mogućnosti učenja francuskog jezika na fakultetima u Republici Hrvatskoj.

Seminaru su nazočili djelatnici Službe za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju Sveučilišta u Osijeku kao višegodišnji partneri Odjela za znanstvenu i sveučilišnu suradnju Veleposlanstva Republike Francuske u Republici Hrvatskoj. Seminar je otvorio Nj. E. Gaël

Veyssiére, veleposlanik Republike Francuske u Republici Hrvatskoj, a o znanstvenoj frankofoniji za poboljšanje zaposlenosti mladih uvodno je govorio gospodin Mohamed Ketata, regionalni direktor za središnju i istočnu Europu - Agence universitaire de la Francophonie (AUF). Dr. sc. Bogdana Pavelin Lešić s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu istaknula je važnost francuskog jezika koji je jezik usavršavanja, istraživanja i preferencije. Na Filozofskom

fakultetu Sveučilišta u Zagrebu postoji tradicija učenja francuskog jezika, službeno od 18. 7. 1919. godine, a praktično i prije, od 1882./1883. akademске godine.

O nelinguističkoj suradnji s AUF-om, Sveučilišnom agencijom za frankofoniju i iskustvu jednog profesora i doktoranda održali su prezentaciju prof. dr. sc. Juraj Grizelj i gđa Ida Topličanec, dr. med. vet. s Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Spomenuta je i Sveučilišna

agencija za frankofoniju (Agence Universitaire de la Francophonie-AUF, www.auf.org), čiji je član i Sveučilište u Zagrebu, koja je raspisala natječaj za finansiranje projekata.

Gospodin Jean-Marie Klinenberg, profesor na Kraljevskoj belgijskoj akademiji, Sveučilište u Liègeu /Académie royale de Belgique, Université de Liège/, opširno je obrazložio višejezičnost, važnost znanja francuskog jezika i prednost u svijetu zapošljavanja. Završnu je riječ seminaru dao

gospodin Guillaume Colin, ravnatelj Francuskog instituta u Hrvatskoj i zahvalio svim sudionicima na sudjelovanju i doprinisu. Zaključeno je da je jedan od strateških ciljeva i prepoznatljivih odlika Odjela za francuske i frankofonske studije poticanje međunarodne suradnje i mobilnosti studenata i znanstveno-nastavnog osoblja u svrhu razmjene ideja, usavršavanja znanstveno-nastavnih metoda i poboljšanja kvalitete studijskih programa.

Uprava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ivana JOBST

Andizet

Andizet - Institut za znanstvena i umjetnička istraživanja u kreativnoj industriji studentska je udružnica Ekonomskog fakulteta u Osijeku koja na Fakultetu djeluje od 2014. godine. Institut Andizet ime je ponio po panonskom plemenu Andizeta koji su u predantičkom razdoblju nastanjavali prostor današnjeg Osijeka te mu dodijelili ime Mursa po kojem je Osijek ostao prepoznatljiv do današnjih dana. Osnivači Andizeta potječu iz redova znanstvenika, studenata i kreativaca, a danas su njegovi članovi u najvećoj mjeri studenti Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, ali i drugih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

Glavni je cilj Instituta Andizet studentima omogućiti da teorijska znanja usavršavaju u svojim praktičnim aktivnostima kojima izgraduju umreženu platformu dionika kreativne industrije, internacionaliziraju lanac vrijednosti hrvatskih kulturnih sadržaja te promiču i unaprijeđuju kulturnu proizvodnju i potrošnju u Republici Hrvatskoj. Misija je usmjerena na poticanje institucionaliziranja kreativne industrije u Republici Hrvatskoj putem ostvarivanja kulturnih, umjetničkih, znanstvenih, obrazovnih i informacijskih projekata iz domene kreativne industrije. Pritom Institut Andizet naglasak stavlja na uspostavljanje povezivanja dionika kreativne industrije Republike Hrvatske te uključivanje građana Republike Hrvatske i mlađih dobnih skupina u kulturne i kreativne sadržaje. Vizija je Instituta Andizet istraživanjima kulturnih i kreativnih pothvata upućivati na nove smjernice kreativne industrije kako bi se kulturnim i kreativnim potencijalima razvijalo napredno društvo ostvarenih pojedinaca. Institut Andizet ima 12 članova od kojih su dvije trećine studenti različitih sastavnica Sveučilišta, a preostali su članovi profesori/mentori. Uz istraživačku i popularizacijsku djelatnost, Institut Andizet ostvaruje se i kao nakladnik te na svojim mrežnim stranicama aktivno objavljuje elektronička iz-

danja umjetničkih i istraživačkih studija. U nakladničkoj aktivnosti ističe se Ars Andizetum, monografska publikacija koja donosi pregled projektnih rezultata Instituta Andizet ostvarenih do 2018. godine, a moguće ju je besplatno preuzeti u hrvatskoj, engleskoj i kineskoj inačici. U svim oblicima svojeg projektnog djelovanja Institut Andizet naglašava mentorsku suradnju profesora i studenata, spajanje znanosti i umjetnosti te teorijskih i praktičnih spoznaja. Od trenutka osnivanja do danas studenti učlanjeni u Institut Andizet objavili su 28 (su)autorskih znanstvenih, stručnih i preglednih radova od kojih je 15 vrsnoće A1, a sedam vrsnoće A3. Osim ospozobljavanja za znanstveni i umjetnički istraživački rad, članovi Instituta Andizet stječu praktična znanja iz područja organiziranja velikih dogadanja, komuniciranja s javnošću kao i druga znanja i vještine iz grane ekonomije, a posebice iz domene industrije projekata.

Takva znanja i vještine poslodavci su prepoznali te članovi Instituta Andizet ostvaruju uspješna i prestižna zapošljavanja nakon što diplomiraju. Osim članova Instituta, u projekte Andizeta uključuju se i brojni volonteri svih dobnih i obrazovnih skupina. Takvim pristupom Institut Andizet potiče idejnost i inovativnost te ohrabruje kreativne pojedince u promociji njihovih vještina i sposobnosti, upotpunjavaju životopisa i u suradničkom umrežavanju temeljenom na znanju i sposobnostima. Kreativna raznica najveći je projekt Andizeta i održava se redovito jednom godišnje počevši od 2015. godine. Riječ je o popularizacijskom simpoziju kreativne industrije - besplatnom javnom dogadanju koji se već tradicionalno organizira u trav-

nju. Izniman uspjeh bilježi projekt Hedenping Vilijun za koji je Institut Andizet dobio Superbrandsovnu nagradu Ful kulturno za najbolji niskobudžetni dogadjaj u kulturi 2017. godine. Kreativna riznica - popularizacijski simpozij kreativne industrije koji se održava od 2015. godine, za svoju izvedbu iz 2016. godine posvećenu Društveno odgovornoj kreativnosti nagrađena je Državnom nagradom za znanost koju je dodijelio Hrvatski sabor te Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Kreativna riznica 2016. dobitnica je i volonterske nagrade dodijeljene od strane Volonterskog centra u Osijeku. Nagrade i priznanja dokaz su da su projekti Instituta Andizet društveno korisni i važni za zajednicu što je ujedno i temeljni cilj Andizeta. Posljednji završeni projekt Instituta Andizet ostvaren je u suradnji s Gradom Osijekom. Riječ je o projektu Mala škola baštine, a cilj je projekta bio populariziranje kulturnog nasljeđa Osijeka i Tvrde. Istiće se i završeni projekt Mladi u kulturi (MUK) koji je realiziran u suradnji s PRONI Centrom za socijalno podučavanje i Gradom Osijekom, a nastao je zbog nedovoljnog uključivanja mladih u razvoj lokalne zajednice i stvaranja lokalnih politika, posebice onih koji su u velikom dijelu usmjereni na mlade. Stoga je glavni cilj projekta bio uključiti izravno mlade ljude u dijalog s donositeljima odluka te unaprijediti proces kreiranja lokalne politike u kulturi u gradu Osijeku, sukladno potrebama mladih. Trenutačno je u tijeku priprema sedme po redu Kreativne riznice 2021. pod krovnom temom Meandrirana kreativnost. Sedma Kreativna riznica održat će se od 21. do 24. travnja 2021. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a za cilj ima propitivanje i populariziranje različitih organizacijskih rješenja heterogenih kreativaca pri ostvarivanju projekata kreativne industrije.

U tijeku je provedba EU projekta Rotor kreativne industrije koji Institut Andizet ostvaruje u suradnji s Kulturnim centrom Osijek i Gradom Osijekom te suradnja na projektu izgradnje arheološkog parka Vučedol u kojem Institut Andizet obnaša ulogu konzultanta za kreativnu industriju.

Završen projekt „Metodološki okvir za učinkovito upravljanje energijom s pomoću inteligentne podatkovne analitike - MERIDA“

Josip MESARIĆ

- Istraživački projekt koji je financirala Hrvatske zaklade za znanost
  - Nositelj projekta: Ekonomski fakultet u Osijeku
  - Voditelj projekta: prof. dr. sc. Marijana Zekić-Sušić (1. 1. 2017. - 24. 7. 2020.); prof. dr. sc. Josip Mesarić (1. 8. 2020. - 28. 2. 2021.).

Krajem veljače završava se izvođenje projekta MERIDA koji je okupio interdisciplinarni projektni tim u cilju izrade metodološkog okvira za učinkovito upravljanje energijom. Projekt je inicijalno okupio deset istraživača s čak četiriju sastavnica osječkog Sveučilišta kao i nekoliko potpornih institucija. Sudionici s Ekonomskog fakulteta jesu: voditeljica i glavna kreatorica projektnog prijedloga prof. dr. sc. Marijana Zekić-Sušac te članovi projektnog tima: prof. dr. sc. Josip Mesarić, prof. dr. sc. Davor Dujak, prof. dr. sc. Domagoj Sajter te asistenti Adela Has, mag. oec., Marinela Knežević, mag. mat., doktorandica, dr. sc. Dario Šebalj, Saša Mitrović, mag. oec., i Kristina Hodak, mag. oec. Suradnik je s Odjela za matematiku prof. dr. sc. Rudolf Scitovski, s Građevinskog fakulteta izv. prof. dr. sc. Hrvoje Krstić, a izv. prof. dr. sc. Zlatko Tonković sudjeluje kao vanjski suradnik Strojarskog fakulteta Slavonski Brod, ali i ispred tvrtke HEP Plin d. o. o. koja je jedna od suradničkih institucija uz nekoliko državnih institucija: Agenciju za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN), Fond za zaštitu okoliša i Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI) koje će omogućiti potrebne podatke za istraživanja.

Polazeći od cilja oblikovanja metodološkog okvira za učinkovito upravljanje energijom, projekt je trebao dati doprinos ostvarenju viših strateških ciljeva Republike Hrvatske i Europejske unije definiranih kroz strateška opredjeljenja za smanjenje po-

nim kroz strateska opredjeljenja za smanjenje potrošnje, veću učinkovitost koristenja i posredno smanjenje emisije stakleničkih plinova te ukupnih troškova energije. Objekti na kojima su ispitivane metode inteligentne analitike obuhvaćaju zgrade javne namjene u Republici Hrvatskoj. Ključni problemi koji su rješavani u ovom segmentu projekta bili su:

iznalaženje čvrstih i operativnih kriterija za kate-

gorizaciju - klasteriranje zgrada javnog sektora i iz toga izbor kriterija za pretprocesiranje podataka, uključujući redukciju dimenzionalnosti, koji će se koristiti u predviđanjima potrošnje i troškova energije

izbor i testiranje različitih modela neuronskih mreža i strojnog učenja u predviđanju potrošnje energije, troškova i generiranja ugljičnog dioksida procjene alternativa za investicijsko modeliranje i vrednovanje efekata povećanja energetske učinkovitosti zgrada.

Poseban segment istraživanja obuhvatio je opskrbni lanac prirodnog plina u Republici Hrvatskoj u kojem je u kontekstu novih pravila, odnosno preuzetih uredbi iz EU-a provedeno potpuno restrukturiranje uloga, organizacije, materijalnih, informacijskih i finansijskih tijekova. Istraživanja u tom segmentu obuhvatila su simulacijsko modeliranje, predviđanja potrošnje, mapiranje tokova i analizu izvora neučinkovitosti na trgovinskoj platformi.

Istraživanja u projektu rezultirala su objavom 35 znanstvenih radova, a još pet znanstvenih radova očekuje svoje objavljivanje tijekom 2021. godine. Rad u okviru ovog projekta rezultirao je izradom dviju doktorskih disertacija te prijavom još dviju disertacija čija je izrada u tijeku. Održane su dvije radionice za buduće korisnike rezultata projekta. Istraživački je tim, osim sudjelovanja na konferencijama, sudjelovao i na radionicama za dodatno obrazovanje nužno za razumijevanje istraživanog problema.

Održivost projektnih rezultata ogledat će se u primjeni pouzdanijih metoda predviđanja potrošnje energije koje će u području zgradarstva javne namjene značiti kvalitetnije planiranje troškova, planiranje investicijskih zahvata i jasnije kategoriziranje takvih objekata u pogledu energetskih karakteristika. Predviđanje potrošnje prirodnog plina na satnoj, dnevnoj, mjesecnoj, godišnjoj i višegodišnjoj razini jedno je od ključnih problema voditelja bilančnih skupina, operatora transportnog sustava i distribucijskih sustava o kojem ovisi efektivnost izvođenja operativnih zadataka, taktičkih procesa i razvojnih aktivnosti. Iako su u plinskom sustavu procesna pravila relativno čvrsto postavljena za svakog sudionika u opskrbnom lancu, procesna analitika pojedinih sudionika kao i bolje nadgledanje procesnih aktivnosti mogu rezultirati povećanjem ukupne učinkovitosti funkciranja cijelokupnog opskrbnog lanca.

11. MEĐUNARODNA REVIJA LUTKARSTVA LUTKOKAZ, 22. - 26. 3., 26. - 30. 4. I 24. - 28. 5.

Igor TRETINJAK

Iako se kazalište pokazalo kao jedna od najvećih žrtava koronavirusne situacije, Lutkokaz je odlučio izvući maksimum iz minimuma te omogućiti novim naraštajima gledatelja da vide neke od najvažnijih predstava osjećke akademije koje predstavljaju i vrhunce suvremenog hrvatskog lutkarstva.

luktarstva
Od 22. do 26. ožujka, 26. do 30. travnja te 24. do 28. svibnja u virtualnom će se prostoru održati 11. međunarodna revija luktarstva Lutkokaz u organizaciji Akademije

je za umjetnost i kulturu u Osijeku. Ovogodišnji Lutkokaz u mnogočemu se razlikuje od dosadašnjih, među ostalim i u duljini trajanja te virtualnom okruženju u kojem se održava. Razlozi posebnosti leže u poznatim nam zdravstvenim nepričikama, ali i u još jednoj, izuzetno važnoj činjenici. Naime, ovogodišnji Lutkokaz održat će se u sklopu velikog projekta Kreativne Europe - Kritička platforma svremenog lutkarstva EU u kojem osječka akademija sudjeluje kao partner uz Lutkovno gledalište Ljubljana (vođitelj), litvanski Teatar Lele iz Vilniusa i Puppet Animation Scotland iz Edinburgha. U fokusu su projekta

upućivanje na važnost i potencijale suvremenog lutkarstva te razvoj lutarske kritike obrazovanjem budućih kritičara i otvaranjem medijskog prostora kritici. Kao dio projekta Lutkokaz je ove godine usmjeren prema suvremenom lutarskom izrazu čija je žarišna točka u Hrvatskoj upravo Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku. Umjetnički voditelji ovogodišnje revije Saša Došen i Igor Tretinjak oblikovali su program s naglaskom na najboljim predstavama osjećkih studenata obogaćenih s nekoliko gostujućih predstava. Tako će gledatelji, među kojima će se uz Lutkokazove vjerne pratitelje ove

godine naći budući kritičari iz Slovenije, Litve i Škotske te svi ljubitelji lutkarstva imati prilike pogledati (filmske) prilagodbe najboljih novih produkcija Akademije poput predstava Samoizolacija u 40 minuta te Braćne muke iz vizure ruke, ali i višestruko nagradjivane predstave poput Duge, Pekela na zemli i U potrazi za dijamantnom suzom koje novi naraštaji gledatelja uglavnom nemaju prilike pogledati uživo. Kako se ovogodišnja revija odvija u dvjema dimenzijama, program će obogatiti filmski radovi osjećkih studenata poput filma oblikovanog kao kazalište sjena Duša Drave te filmskih minijatura

oblikovanih kroz stop-animaciju i(l) lutko-film.
Od gostujućih predstava Lutkokača
će ugostiti najnoviju predstavu Kazališta lutaka Zadar Caffe Kraljevstvo koja je okupila bivše osječke studente te pravu malu ekskluzivu - jednu od najvažnijih predstava hrvatskog suvremenog lutkarstva. Djevin skok ili proljeće u slijepoj ulici (2001.), autorski projekt Krune Tarle i družine Fasade u produkciji Zagrebačkog kazališta mladih. Od vizualnih dijelova revije, izdvojimo još dvije vrlo zanimljive izložbe osječkih studenata - Odbaćeni kotač, vrh stare metle, pokidanje polica? Gle, lutka! i Lice iza lutke.

Drugi dio projekta - kazališnu kritiku Lutkokaz će popratiti većim brojem predavanja, radionica i razgovora. U prvom bloku predavanje će održati autorica Djeginog skoka Kruna Tarle, u drugom će radionicu o kazališnoj kritici u novom okruženju održati kritičarka Andela Vidović, dok će treći blok otvorit Lutkokazov slovenski prijatelj i suradnik Zoran Petrović koji će održati predavanja o kazalištu s novim medijima i u njima.

Na kraju dodajmo da je ovo već drugi projekt Kreativne Europe koji u Osijek i Hrvatsku dovodi Akademija za umjetnost i kulturu na krilima lutkarstva.

Stjepan RADIĆ,
Antonija PRANJKOVIĆ

Dr. sc. Pero Aračić, redoviti profesor u trajnom zvanju rođen je 1944. godine u selu Grk, općina Bosanski Brod. Tijekom 25 godina obnašao je čelne službe filozofsko-teološkog učilišta u Đakovu: prorektor (1989. - 1991.) pa potom rektor (1991. - 2003.) Visoke bogoslovne škole, predstojnik Teologije u Đakovu (2003. - 2005.), prodekan (2005. - 2007.), zatim v. d. dekan (2007. - 2008.) te dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku (2008. - 2014.) koji je njegovim iznimnim doprinosom doživio razvoj i ustroj kakav imamo danas. Angažirao se oko osiguravanja pristupa teološkom studiju većem broju studentica i studenata laika što do tada nije bilo uobičajeno, zaslужan je i za izgradnju dakovačkog kampusa. Nakon dovršenja doktorskoga studija u Rimu istaknuo se u nastavnoj djelatnosti, predavao na svim razinama studija, ustrojio sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij Pastoralna teologija s trima smjerovima: Pastoral braka i obitelji, Pastoral kriznih situacija i Pastoral župne zajednice gdje je okupio vrhunske predavače iz cijele Hrvatske. Bio je inicijator reorganizacije dodiplomskoga filozofsko-teološkog studija i uskladivanja s bolonjskim smjernicama u integrirani preddiplomski i diplomski filozofsko teološki studij.

Piše na njemačkom, hrvatskom i talijanskom jeziku, objavio je 21 knjigu i 137 znanstvenih i stručnih radova. Vodio je međunarodni projekt Aufbruch, nacionalni projekt Kršćanski identitet i kvaliteta bračnog i obiteljskog života te sudjelovao u nekoliko međunarodnih (Pastoralna teologija u postkomunističkim zemljama, European Values Study, Priester 2000) i nacionalnih projekata (Komparativna europska studija vrednota: Hrvatska i Europa). Bio je član mnogobrojnih organizacijskih odbora međunarodnih stručnih sastanaka i višednevnih simpozija u Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Madarskoj, Austriji, Njemačkoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini te Hrvatskoj.

Profesor Aračić bio je i članom brojnih vijeća i komisija (Sabor, ministarstvā, AZVO, Sveučilište u Osijeku, HBK, Nadbiskupija dakovačko-osječka) te dopredsjednik i dugogodišnji predsjednik međunarodne Udruge pastoralnih teologa srednje i istočne Europe, zatim član Matičnog odbora kao i povjerenstava za obranu i ocjenu doktorata te mentor završnih radova na svim razinama studija.

Odlikovan je čašcu Kapelana Njegove Svetosti 1994. godine, Spomenicom domovinske zahvalnosti 1996. te nagradom Godišnjom nagradom grada Đakova 2013. godine.

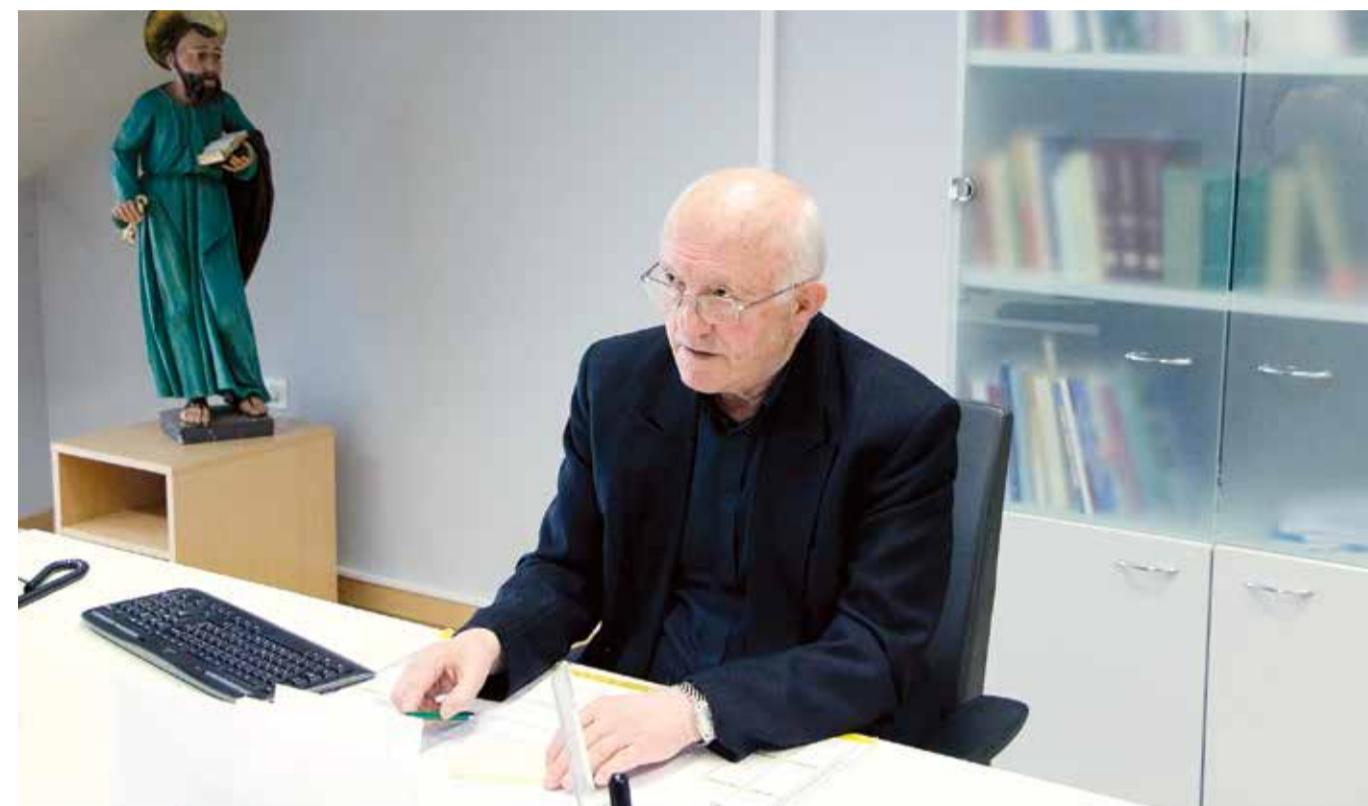
Upravitelj je Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu HAZU-a od 2016. godine. Dr. sc. Pero Aračić, redoviti profesor u trajnom zvanju, umirovljen je 1. listopada 2014. godine. Zbog iznimnog znanstvenog i nastavnog doprinosa Fakultetsko vijeće Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu usvojilo je prijedlog, a Senat

RAZGOVOR

Dr. sc. Pero Aračić
professor emeritus

pronaci vrelo te Vaše životne energije i ideja?

Očito je da život nije sebe radi, već drugih radi

Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku 24. veljače 2021. donio Odluku o dodjeli počasnoga znanstveno-nastavnog zvanja professor emeritus prof. dr. sc. Peri Aračiću.

▼ Poštovani profesore, prije svega čestitamo Vam na počasnom zvanju „professor emeritus“ Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. S obzirom na predani dugogodišnji rad u znanosti i visokom obrazovanju, ali i zasluge koje imate u rastu i izgradnji malog dakovačkog kampusa, što smatrati svojim najvećim uspjehom i koja Vas dosadašnja postignuća najviše raduju?

Ponajprije hvala na čestitci. Naranči da se prvo spominje ono vidljivo, a to su zgrade malog dakovačkog kampusa. Imali smo nekoliko ciljeva: stvaranje prostora za studij u novim vremenima, objedinjavanje crkvenih knjižnica i dostupnost istraživačima te smještaj studenata laika.

Bilo je i brojnih izazova - od vraćanja nacionalizirane imovine, raznoraznih prijedloga, ideja, renoviranja, preseljenja, zastoja u radovima, financiranju, no Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica svečano je otvorena 2005. g. Savjetovali smo se s mnogima i ovom zgodom posebno zahvaljujemo voditelju NSK-a, nedavno preminulom dr. sc. Josipu Stipanoviću. Napokon, sagraden je i Studentski dom dobrotom Sveučilišta u Osijeku i tadašnje rektorice prof. dr. sc. Gordane Kralik.

Cijeli mali kampus projektirao je i osmislio dipl. ing. Ivan Cvenić, a realizacija tog projekta ne bi bila moguća, i to posebno želim naglasiti, bez velikog po-

vjerenja i finansijskog praćenja pok. biskupa Ćirila Kosa te sudjelovanja tada pomoćnog biskupa dr. sc. Marina Srakića kao i mnogih donatora koje nije moguće sve nabrojiti pa ne spominjemo nikoga!

No istovremeno se razvijao i formirao studij filozofije i teologije i cijelokupno je učilište raslo do svoje punine: fakulteta u sastavu Sveučilišta u Osijeku!

▼ Dugi ste niz godina bili u upravljačkim strukturama, postoji li možda nekakva ideja, želja, projekt koji niste uspjeli realizirati?

Od 35 godina rada, u čelnim sam službama današnjega KBF-a čak 25 godina. Činjenica te trajnosti i mene danas iznenaduje te kolegama koji su me birali ovom zgodom zahvaljujem na povjerenju s nadom da sam to povjerenje bar djelomice ostvario i opravdao.

Jedno vrijeme bio sam u Upravnom vijeću Zavoda HAZU-a u Osijeku kao i u Upravnom vijeću Sveučilišta koje tada još nije bilo strukturirano kao danas.

Bio sam član europske udruge Rad s odraslima (Erwachsenenbildung). Od ustanovljenja Udruge pastoralnih teologa srednje i istočne Europe u Pragu 2004. godine (PostNetzWerk sa sjedištem u Beču), bio sam njezin potpredsjednik do 2006. i zatim deset godina predsjednik (2006. - 2016.), a još uvijek sam redovan član.

Bogu hvala, inicijative su koje su zaživjele i održale se do danas: već spomenuto uzdignuće Teologije u Đakovu (afilirane KBF-u Sveučilišta u Zagrebu). Posebno bih ovdje zahvalio na potpori u vrijeme rasta učilišta od Visoke bogoslovne škole do KBF-a u Đakovu dekanima prof. dr. sc. F. Ša-

jkoviću i T. Ivančiću, zatim kolegama prof. dr. sc. Josipu i Stjepanu Balabanu s kojima sam radio na međunarodnom projektu European Values Study (EVS) te prof. dr. sc. G. Črpčiću i K. Nikodemu. Svi su se oni ugradili tih godina u naš sustav, poticali njegovo dozrijevanje

1993. pokretanje vlastitog znanstvenog časopisa - Diacovensia

koji je danas a1 i znanstvenog

niza biblioteka Diacovensia u kojemu je objavljeno oko 40 svezaka

1995. izlazi prvi broj studentskog

lista, kasnije nazvanog Teofil

2010. utemeljena je Zajednica

prijatelja KBF-a u Đakovu.

Neostvarenih želja ima, reći će samo kratko o prvoj i najvažnijoj. Naime, demografska je situacija u Hrvatskoj katastrofalna. Влада je ukinula Ministarstvo za demografiju. Želja mi je da se u okviru KBF-a u Đakovu ponovno uspostavi Institut za brak i obitelj (Obiteljski institut od 1980.) i da se javnost svaki dan izvješće o demografskoj situaciji, da se organiziraju znanstveni skupovi i predlažu rješenja te da se formiraju potrebni djelatnici. O tome sam pisao više puta, ali nisam našao na pozitivne reakcije i prihvatanje. Nadam se da će naš KBF i Sveučilište u Osijeku imati dodatnog sluhu i uspostaviti tu instituciju te odgovoriti na taj teški izazov u cilju predlaganja izlaza iz te čudne bračno-obiteljske situacije hrvatskoga naroda.

▼ Još jedna inicijativa koja je zaživjela Vašom upornošću i jasnoćom u prikazivanju važnosti biskupa Strossmayera, njegova grada te povezivanja teologije s drugim područjima i poljima znanosti jest osnivanje Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu HAZU-a čiji ste upravitelj. Možete li nam

osim redovitoga rada u Zavodu, uskoro bi trebala ugledati svjetlo dana i knjiga o specifičnom crkvenom radu s brakovima i obiteljima: Hrvatska,

kamo ideš?, treća po redu

u mojim umirovljeničkim dani-

ma nakon knjiga Radosna po-

ruka krštenja (2016.) i Trauma

rastave i razvoda braka i obite-

li (2016. i 2019.).

Mladim znanstvenicima želim

reći da se ne treba ispričavati

da bi se opravdao neki nemar

ili neuspjeh. To govorim ne da

poučavam ili dijelim savjete.

Slobodan sam ipak iz vlastitog

iskustva reći da uz sve gradnje i organizacije rada uvijek

je teološko-pastoralna znanost

s istraživanjem bila prva. Za-

puštanje znanosti nije se do-

godilo! Treba raditi, naći sebi

slične, podržavati se, ići uvijek

naprijed s nadom da se sve ne-

suglasice mogu nadići i pobu-

jetiti. Isto vrijedi i za redovi-

ti studij. Tražiti od sebe uvijek

više i biti ambiciozan! A sve to

zbog onoga darovanog i povje-

renog što nosim u sebi, zbog či-

njenice da sam pozvan te onih

kojima sam poslan. A to sve

od Nekoga! Nešto se ipak radi

i uvijek molim Boga za zdrav-

je um da se može darovati

drugima još što nosim u sebi,

a nije kao spoznaja izšlo iz

mene. Dobro je da uvijek iz nas

izlazi dobro. I da uvijek zrači-

mo optimizmom.

pronaci vrelo te Vaše životne

energije i ideja?

Velika je i obilna povijest svakoga od nas. U ovo moje životno vrijeme jedna me misao zaokuplja: desetljeća života, školovanje, osobe na mom životnom putu koje su mi darovane i koje su dio sebe ugradile u mene, poklonjeno vrijeme i prostor koji sam zauzimao, je li taj Netko zadovoljan s onim što je stazio u mene, koliko sam to razvio i oplodio i jesam li sve to stavio u službu drugih, u službu općeg dobra? Neka mi bude dopušteno reći: Mislim da si svatko od nas treba dati odgovor na ta pitanja kako bi zadobio unutarnji mir. Očito je da život nije sebe radi, već drugih radi. Čim prije i čim češće treba se o tome pitati te promišljati.

Istina je da se uvijek moglo učiniti više, bolje, plemenitije i bez ikakve zloće. Tu su onda dodatna pitanja: Jesam li prema drugima koji su mi darovani na životnom hodu činio dobro, poticao na napredak i napredovanje ili sam ih kočio na bilo koji način? Mislim da nikada ne bi smjelo biti zavisti jer sve što nam je u zamjetku darovano valja razvijati i obogaćivati i tu smo jedni drugima na dobro, pomoći i trebamo se veseliti razvoju, napretku i svakom dobru drugoga koji nam je darovan.

Osobno se nadam da sam ispunio veći dio onoga što se od mene očekivalo. I mene je koji put iznenadio. Ovdje želim nglasiti da sâm nitko od nas ne može učiniti mnogo. Zato sam neizmjerno zahvalan svima koje sam susreo, koji su me darivali sobom i oplemenjivali te sam i ja mogao bar nešto te plemenito prenijeti drugima. Ali to nije isključivo moje, već zajedničko.

▼ Na kraju ovoga razgovora, postavljamo Vam pitanja što slijedi, kakvi su planovi, perspektive i što poručujete studentima i mladim znanstvenicima?

Osim redovitoga rada u Zavodu, uskoro bi trebala ugledati svjetlo dana i knjiga o specifičnom crkvenom radu s brakovima i obiteljima: Hrvatska, kamo ideš?, treća po redu u mojim umirovljeničkim danim nakon knjiga Radosna počinka krštenja (2016.) i Trauma rastave i razvoda braka i obitelji (2016. i 2019.).

Mladim znanstvenicima želim reći da se ne treba ispričavati da bi se opravdao neki nemar ili neuspjeh. To govorim ne da poučavam ili dijelim savjete. Slobodan sam ipak iz vlastitog iskustva reći da uz sve gradnje i organizacije rada uvijek je teološko-pastoralna znanost s istraživanjem bila prva. Zapusnjanje znanosti nije se dogodilo! Treba raditi, naći sebi slične, podržavati se, ići uvijek naprijed s nadom da se sve ne-suglasice mogu nadići i pobudititi. Isto vrijedi i za redoviti studij. Tražiti od sebe uvijek više i biti ambiciozan! A sve to

zbog onoga darovanog i povjerenog što nosim u sebi, zbog čijenice da sam pozvan te onih kojima sam poslan. A to sve od Nekoga! Nešto se ipak radi i uvijek molim Boga za zdravje uma da se može darovati drugima još što nosim u sebi, a nije kao spoznaja izšlo iz mene. Dobro je da uvijek iz nas izlazi dobro. I da uvijek zračimo optimizmom.

STUDENTSKE UDRUGE NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

Milica LUKIĆ

Na Filozofskom fakultetu Osijek aktivno djeluje osam studentskih klubova i udruga koji okupljaju studente određenih studijskih smjerova te kroz radionice, časopise i organizaciju dogadaja populariziraju znanstveni pristup studiranju: Klub studenata psihologije PSIHOS, Udruga studenata filozofije „logOs“, Klub studenata informacijskih znanosti LIBROS, Klub studenata povijesti ISHA Osijek, Studentski književni klub ALEPH, Udruga studenata madarskog jezika HUNGARICUM, Udruga studenata engleskog jezika GLOTTA, Udruga studenata pedagogije Filozofskog fakulteta Osijek - USPOS.

ISHA Osijek

- Međunarodna organizacija studenata povijesti (ISHA) osnovana je 1989. godine u Budimpešti kao akademска, ne-profitabilna i nezavisna mreža studenata povijesti i srodnih znanosti koja pretežito djeluje na području Europe. Cilj je organizacije razmjena videњa i razumijevanja povijesti te shvaćanje međusobne kulture i običaja. Primarne su aktivnosti organizacije međunarodni sastanci koji se održavaju nekoliko puta godišnje. Riječ je o seminarima i konferencijama koje se odvijaju tijekom godine i uključuju razgovore i rasprave o unaprijed određenim temama iz povijesti. Konferencije organiziraju unaprijed dogovorene sekcije ISHA-e, a odabranje je sekcija domaćin seminara koji vodi brigu o ostalim sudiocima i predstavlja im svoje sveučilište, fakultet, grad i okolicu. Osim seminara, ISHA ima i svoj časopis - Carnival koji izlazi jednom godišnje. Časopis okuplja najbolje radevine studenata iz svih podružnica ISHA-e na engleskom jeziku. U Republici Hrvatskoj djeluje nekoliko podružnica ISHA-e: Zagreb, Split, Pula, Rijeka, Zadar i ISHA Osijek koja djeluje pri Filozofskom fakultetu. Osnovana je u listopadu 2007. godine te od tada daje velik doprinos radu organizacije. Udruga izdaje časopis pod nazivom Essehist. Udruga okuplja pedesetak članova koji su

**Klub studenata informacijskih znanosti
LIBROS (Information Sciences Student Association Libros)**

aktivni i na lokalnoj i na međunarodnoj razini. Članovi ISHA-e Osijek do sada su sudjelovali na brojnim ISHA-inim seminarima te su samostalno organizirali uspješan novogodišnji seminar na temu Rat (2007./2008.), ljetni seminar na temu Povijest marginaliziranih (2016.) te regionalni seminar pod nazivom Yugoslavia (Re)visited (proleće 2018.) uz potporu Filozofskog fakulteta Osijek te Studentskoga zbora Filozofskog fakulteta. Udruga se danas može podići s jedanaest brojeva znanstveno-popularnog časopisa Essehist, a u pripremi je i novi broj o povijesti svakodnevnicu. Rad udruge može se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/isha.osijek>.

pis Didaskalos, organizira pedagoške radionice za djecu i mlade, suraduje s lokalnom zajednicom i drugim udrugama grada Osijeka te organizira team building aktivnosti. Iako je 2020. obilježila pandemija koronavirusa, USPOS je aktivno djelovalo u skladu s novim uvjetima rada. U siječnju 2020. održano je predstavljanje trećega broj časopisa Didaskalos koji je dobio svoje mjesto na portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa Hrčak. U okolnostima pandemije izazvane koronavirusom rad udruge odvija se isključivo online pa su tako tijekom zimskoga semestra održane tri tribine na kojima se raspravljalo o knjizi autorice April Smith „Project based learning made simple“, knjizi Edisona Huynha „The future of Education“ te o novim i aktualnim istraživanjima u odgoju i obrazovanju u svijetu. Cilj je tribina bio potaknuti kritičko promišljanje i zainteresirati članove udruge za suvremenu pedagošku literaturu. Aktivnosti udruge mogu se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/uspos.ffos>.

**Klub studenata
psihologije Psihos**

- Klub studenata psihologije Filozofskog fakulteta Osijek strukovna je studentska udruga koju su utemeljili studenti psihologije radi promicanja interesa studenata psihologije i unaprjeđenja psihološke struke. Naziv je udruge Klub studenata psihologije Filozofskog fakulteta u Osijeku - Psihos (engl. Psychology Students Association of Philosophy Study of University of Osijek). Znak je Kluba poznata optička iluzija Rubinov vrč (dva simetrična profila lica) između kojih se nalazi stilizirano grčko slovo psi. Bogate aktivnosti udruge mogu se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/psihos.udruga>.

**Udruga studenata
pedagogije Filozofskog
fakulteta Osijek**

- Udruga studenata pedagogije Filozofskoga fakulteta Osijek osnovana je 2016. godine. Cilj je USPOS-a promicati i popularizirati pedagošku misao među studentima i u široj društvenoj zajednici. Udruga organizira različite humanitarne aktivnosti, stručne simpozije, izdaje časo-

pis Didaskalos, organizira pedagoške radionice za djecu i mlade, suraduje s lokalnom zajednicom i drugim udrugama grada Osijeka te organizira team building aktivnosti. Iako je 2020. obilježila pandemija koronavirusa, USPOS je aktivno djelovalo u skladu s novim uvjetima rada. U siječnju 2020. održano je predstavljanje trećega broj časopisa Didaskalos koji je dobio svoje mjesto na portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa Hrčak. U okolnostima pandemije izazvane koronavirusom rad udruge odvija se isključivo online pa su tako tijekom zimskoga semestra održane tri tribine na kojima se raspravljalo o knjizi autorice April Smith „Project based learning made simple“, knjizi Edisona Huynha „The future of Education“ te o novim i aktualnim istraživanjima u odgoju i obrazovanju u svijetu. Cilj je tribina bio potaknuti kritičko promišljanje i zainteresirati članove udruge za suvremenu pedagošku literaturu. Aktivnosti udruge mogu se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/uspos.ffos>.

**Klub studenata
psihologije Psihos**

- Klub studenata psihologije Filozofskog fakulteta Osijek strukovna je studentska udruga koju su utemeljili studenti psihologije radi promicanja interesa studenata psihologije i unaprjeđenja psihološke struke. Naziv je udruge Klub studenata psihologije Filozofskog fakulteta u Osijeku - Psihos (engl. Psychology Students Association of Philosophy Study of University of Osijek). Znak je Kluba poznata optička iluzija Rubinov vrč (dva simetrična profila lica) između kojih se nalazi stilizirano grčko slovo psi. Bogate aktivnosti udruge mogu se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/psihos.udruga>.

stranica. Rad sekcije najbolje opisuje slogan pod kojim rade svi njezini članovi: „Ideje koje razbuduju osjetila!“. Budući da se sekcija djeluje pri Laboratoriju za neurobiologiju, svi studenti s inovativnim i dobrim idejama uvijek mogu pokucati na vrata prof. dr. sc Heffera, a osim nje dobronamjeran savjet i konstruktivnu kritiku uvijek su spremne pružiti i prof. dr. sc. Lada Žibar te prof. dr. sc. Vesna Ilakovac. Osim u laboratoriju, studenti istražuju i područje kognitivne neuroznanosti koja nas ne prestano fascinira i iznenaduje. Ipak, glavni projekt sekcije i dalje je, sada već tradicionalni, Tjedan mozga - manifestacija kojoj je cilj popularizacija neuroznanosti i srodnih pod-

ka. Redovitim članom udruge može postati svaki student na preddiplomskom i diplomskom studiju engleskoga jezika i književnosti. Udruga Glotta ima i svoju stranicu: <https://www.ffos.unios.hr/anglistics/glotta/aktivnosti/>, a njezine se aktivnosti mogu pratiti i putem Facebook-stranice <https://www.facebook.com/udruga-studenataanglistikeglotta>.

**Udruga studenata
madarskog jezika
i književnosti -
Hungaricum**

- Udruga studenata madarskog jezika i književnosti - Hungaricum okuplja studente u svrhu promicanja madarske kulture i jezika, organiziraju se filmske i kulturne večeri te drugi edukativno-zabavni dogadjaji. Udruzi mogu pristupiti svim studentima madarskog jezika i književnosti Filozofskog fakulteta Osijek. Djelatnost udruge može se pratiti i na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/hungaricumosijek>.

**Studentski književni
klub Aleph**

- Studentski književni klub Aleph studentska je udruga Filozofskoga fakulteta Osijek osnovana 2004. godine u cilju promicanja književne kulture. Udruga organizira književne večeri i sudjeluje u ostalim kulturnim manifestacijama. Temeljna je djelatnost udruge izdavanje istoimenoga časopisa - Aleph koji prethodi njezini osnivanju (izlazi od 1994. godine), a okuplja studente zainteresirane za umjetnost riječi. Do sada su objavljena 24 broja časopisa Aleph. Aktivnosti kluba mogu se pratiti i na Facebook-stranici: <https://www.facebook.com/skakalephos/>.

SenzOs

Sara BONET

Sekcija za neuroznanost Osijek (SenzOs) sekcija je u sklopu Hrvatskog društva za neuroznanost koja djeluje pri Laboratoriju za neurobiologiju na Medicinskom fakultetu Osijek. Sekciju čini skupina mladih entuzijasta, zaljubljenika u neuroznanost s nepresešnim idejama i mnogo dobre volje. Sve je započelo onako kako se uvijek i dogadaju najbolje stvari, sasvim slučajno i spontano. Tu divnu priču i našu sekciju pokre-

nuli su Tina Gašpar, Lovorka Babir, Ana Harhaj i Boris Gregorić sa svojim kolegama, a vremenom su im se pridružili i ostali pa je tako pod budnim okom prof. dr. sc. Marije Heffer SenzOs dobio svoj pravi oblik. Iako je prvotni cilj sek-

mija, šport, umjetna inteligencija, učenje i pamćenje, inteligencija životinja, strah, sigurnost i uzorci samo su neke od tema o kojima su Osječani imali prilike slušati. Unatoč preprekama i izazovima koje je pred nas postavila pandemija, SenzOs ne odustaje pa će se tako Tjedan mozga održati i ove godine. Teme su jubilarnog 20. Tjedna mozga „Neurotropni virusi - prevencija i učinci na mozak“ te „San i spavanje“, a vjerujemo da će zainteresiranih kao i svake godine biti mnogo. O uspjehu Tjedna mozga svjedoči i činjenica da je upravo SenzOs grupa koja prema izvješću Dana Foundation organizira najveći broj dogadanja tijekom Tjedna.

ELSA

Dag KIRIN

ELSA Osijek udruga je studenata prava i mladih pravnika koja u općem interesu rade na svestranom razvoju i unaprjeđivanju svih oblika i sadržaja suradnje studenata prava i mladih pravnika iz zemlje i inozemstva. Cilj je Udruge doprišenje boljem upoznavanju različitih pravnih i društvenih europskih sustava te profesionalno osposobljavanje budućih pravnika za život i rad u europskom međunarodnom okružju, pomaganje studentima prava i mladim pravnicima da budu međunarodno usmjereni i da steknu profesionalne vještine kao i poticaj.

nje studenata prava i mladih pravnika da djeluju za dobrobit društva. Aktivnosti Udruge prije pandemije COVID-19 obuhvaćale su: tečaj akademskog pišanja i pisanja životopisa; posjet kaznionici i zatvoru u Požeži; upoznavanje s medicijom; STEP, „Student Trainee Exchange Programme“, koji omogućava studentima i mladim pravnicima da steknu radno iskustvo u inozemstvu; posjet Vrhovnom sudu

RH, Ustavnom sudu RH i Hrvatskoj narodnoj banci u Zagrebu; simulaciju rada Europskog parlamenta; školu javnih nastupa i prezentacijskih vještina; simulirano sudjelje; simulirani parlament u Hrvatskom saboru te akademiju pregovaračkih vještina. Glavni nam je cilj ove godine organizirati prvi webinar academy uz pomoći i sudjelovanje profesora i profesorice Pravnoga fakulteta u Osijeku.

CMLDSA - Hrvatska udruga studenata medicinsko laboratorijske dijagnostike

Filip PETRIK

Hrvatska udruga studenata medicinsko laboratorijske dijagnostike - CMLDSA (eng. Croatian Medical Laboratory Students' Association) osnovana je 2015. godine u cilju okupljanja studenata medicinsko laboratorijske dijagnostike iz cijele Hrvatske radi promicanja, razvijanja i unaprjeđenja studija i struke popularizacijom znanosti i učenjem praktičnih vještina. Osnovana je na inicijativu studenata, a djeluje pri Medicinskom fakultetu. Aktivnosti Udruge usmjerene su prema usvajanju dodatnih znanja i vještina studenata tijekom studija, na poticanje na izvannastavne aktivnosti i približavanje svim zainteresiranim studentima ulazak u svijet medicinske znanosti i biotehnologije. Osim stručnih aktivnosti, cilj je Udruge poticanje kulturnih, zabavnih i sportskih aktivnosti te poticanje studenata članova na humanitaran i volonterski rad kojim će, bri-

gom o drugima, svoju okolinu činiti ugodnjom. Osim toga, Udruga aktivno sudjeluje u dočinjenju prijedloga vezanih uz regulaciju magistara medicinsko laboratorijske dijagnostike u zdravstvu. Najpopularnije su radionice uzorkovanje venske krv, analiza razmaza periferne krv i određivanje krvnih grupa te predavanja i seminari iz područja kemije, biokemije, instrumentalnih mjernih metoda i molekularne biologije. Svoje članove želimo potaknuti da karijeru počinju graditi već tijekom studija, stoga ih potičemo na odlaska na kongrese i stručna okupljanja te sudjelovanje u istraživanjima i dodatan rad u laboratoriju. Za to im, individualnim pristupom, pomažemo pri izradi radova, postera i prezentacija, a najaktivnijim članovima nudimo subvenciju troškova odlaska na stručna i znanstvena događanja.

Osim studenata, ciljana je skupina mlađa populacija, tj. učenici osnovnih i srednjih škola kako bi im nizom zanimljivih i kreativnih aktivnosti približili znanost i ljudsko tijelo. Uželi da ih potaknemo na zanimanje za tim područjem znanosti, a u dogovoru s učiteljima i ravnateljima škola i vrtića, članovi Udruge održavaju kreativne radionice na kojima polaznici mogu naučiti sve što ih je zanimalo iz područja biologije i kemije ljudskog tijela.

U suradnji s drugim udrugama članovima je moguće stići dodatna znanja i sudjelovati u brojnim drugim aktivnostima. Iako je po osnivanju ideja Udruge bila okupljanje studenata medicinsko laboratorijske dijagnostike, danas članovi mogu biti i studenti drugih preddiplomskih i diplomskih studija iz područja prirodnih znanosti.

IAESTE

Ana MARIJA ORŠOLIĆ

IAESTE Hrvatska udruga je za međunarodnu razmjenu studenata na plaćene stručne prakse, prvenstveno iz područja prirodnih i tehničkih znanosti. U gradu Osijeku djeluje već 30-ak godina i bila je posrednik u razmjenni studenata našeg Sveučilišta. Velik se broj studenata odlučuje na razmjenu pomoći IAESTE-a jer riječ je o plaćenoj stručnoj praksi koja je priznata na sveučilištima i studenti kao potvrdu dobiju certifikate. No osim što je plaćena i stručna praksa, odvija se u inozemstvu pa se osim prilike za napretkom na profesionalnom polju, dobije prilika za istraživanjem novih zemalja, upoznavanje s njihovom tradicijom i kulturom, stvaranje novih prijateljstava i slično. Na prakse se studenti javljaju prijavom na natječaj (koji se održava jednom godišnje tijekom listopada, studenog i prosinca) ili uključivanjem na IAESTE Exchange platformu koja je dostupna svim studentima. Prakse se objavlju-

ju na dnevnoj bazi. Ako je student zainteresiran za praksu s platformom, mora se javiti па ga se upućuje u daljnje korake s nadom da će dobiti priliku otpovjetati na praksi. Osim djelovanja u području razmjene studenata, IAESTE u Osijeku bavi se i raznim drugim aktivnostima poput organiziranja besplatnih radionica i edukacija za studente, organiziranjem dogadjaja i konferencija (lokalnih i međunarodnih), aktivnom promocijom mogućnosti mobilnosti studenata u RH, organiziranjem raznih putovanja za članove, druženjima te sudjelovanjem u humanitarnim i volonterskim aktivnostima. Neki su od najpoznatijih

dogadaja Mjesec edukacije studenata i Tjedan mobilnosti studenata, a održavaju se i različite besplatne radionice. Dolazak na sve događaje potpuno je besplatan jer svrha je educirati studente i izvan obveznih sveučilišnih aktivnosti. Udruga je aktivna na društvenim mrežama gdje se može pronaći i pratiti njezin rad, prijaviti se za određene događaje, zatražiti više informacija o mogućnostima odlaska na plaćenu stručnu praksu u inozemstvo ili u uključenju u rad Udruge. Ako se odlučite na uključenje u rad Udruge, uvijek se možete obratiti za detaljne informacije na e-adresu Udruge.

ESN

Mihaela KOLIĆ

Eramus studentska mreža (ESN) AISBL neovisna je, neprofitna te najveća studentska organizacija u Evropi koja je prisutna na više od 1000 visokoškolskih ustanova u četrdeset dvjema državama i ima 15 000 aktivnih članova uz koje svake godine uključe oko 40 000 mladih u svoje aktivnosti. ESN djeluje na tri razinama - međunarodno, sa sjedištem u Bruxellesu, nacionalno te lokalno.

Na lokalnoj razini sve je započelo s grupom studenata koji su doživjeli ljepotu Erasmus programa, putovanja i učenja iz drugih kultura. Tijekom svojih Erasmus iskustava neki od njih stupili su u kontakt s ESN sekcijama i tako je 18. prosinca 2012. rođena naša sekcija.

ESN Osijek službeno je prepoznat na Nacionalnoj platformi održanoj 2012. godine i počeo je raditi odmah nakon uspostave. Naš prvi lokalni odbor osnovan je akademске godine 2012./2013. kada je osnovano i šest glavnih funkcija unutar ESN-a Osijek. Uz mnogo napornog rada, radeci na širenu vidiku u lokalnoj zajednici, promičući mobilnost i poboljšavajući mogućnosti za lokalne, ali i dolazne studente u njihovim početcima na Erasmus mobilnosti - sekcija je postala ono što je danas.

Naša lokalna sekcija ima tridesetak članova i aktivni smo na sve tri razinama ESN-a. Do sada smo imali šest članova sekcije kao dio Nacionalnog odbora, a jedna od njih, Tajana Mohnacki, trenutačno obnaša svoj drugi mandat u Internacionalnom odboru u Bruxellesu kao potpredsjednica ESN-a AISBL.

Naš trenutačni lokalni odbor čine predsjednica Mihaela Kolić, potpredsjednica Lucija Barać, tajnica Ana Koturić i komunikacijski menadžer Božo Tadić. Trenutačnu potporu lokalnom odboru čine koordinatori: menadžerica dogadanja Ema Šibala, koordinatorica za socijalno uključivanje Dora Čeć, koordinatorica za sport i kulturu Mariša Bura i finansijski menadžer Božo Tadić.

Naš je najveći partner Sveučilište J. J. Strossmayera, odnosno Ured za međunarodnu suradnju. Našom suradnjom poboljšavamo Erasmus iskustvo dolaznih međunarodnih studenata, ali istodobno pružamo potporu odazvnim studentima s našeg Sveučilišta.

Većina aktivnosti koje svakod-

nevno organiziramo usmjere su na dolazne međunarodne studente koji su odlučili svoju mobilnost provesti u Osijeku. Prije njihova dolaska u Osijek trudimo se svakom dolaznom studentu dodijeliti jednog lokalnog studenta kroz Buddy program. Na taj način pružamo lokalnim studentima mogućnost internacionalizacije kod kuće te istovremeno olakšavamo integriranje dolaznih studenata u osječki svakodnevni život. Svaki semestar počinje Tjednom dobrodošlice (Welcome week). Među najpopularnijima su dogadjajima: Meet my ESN section, Pub Crawl, City hunt, karaoke te posjeti azilu i Kopackom ritu. Trudimo se organizirati što više raznovrsnih dogadaja za dolazne i lokalne studente te im pružiti mogućnost upoznavanja drugih kultura, usavršavanja govoru na stranom jeziku uz istovremenu promidžbu mobilnosti.

Blisko suradujemo s fakultetima te već nekoliko godina s Ekonomskim fakultetom u Osijeku organiziramo International evening of poetry and music - dogadjaj na kojem dolazni Erasmus studenti na materinskom jeziku čitaju poeziju.

Za lokalne studente svaki semestar organiziramo Erasmus Cafe, odnosno informativno predavanje o mogućnostima koje Erasmus program nudi studentima. Usto, organiziramo i radionice životopisa, motivacijskog pisma te Learning Agreement te nudimo svu dodatnu pomoći koja studentima može trebati pri odlasku na razmjene.

Udruga CroMSIC

Lea ARAMBAŠIĆ

CroMSIC je nevladina i neprofitna udruga studenata medicine u Republici Hrvatskoj. Od 1992. godine jedna je od 140 punopravnih članica IFMSA-e - Međunarodne federacije udruga studenata medicine koja ima više od milijun članova diljem svijeta. Osim osječke podružnice, tu su još Zagreb, Rijeka i Split. Udruga ima šest srednjoškolskih odbora.

SCOR je Odbor za seksualno i reproduktivno zdravlje i prava uključujući HIV i AIDS. Jedan od najvećih nacionalnih projekata jest THE Talk. Organiziranjem predavanja u srednjim školama glavni je cilj educirati srednjoškolce provjerjenim činjenicama o spolnom i reproduktivnom zdravlju te spolno prenosivim bolestima. Gostovali smo u emisijama Otvoreni studio na Slavonskoj televiziji i u Dobro jutro, Hrvatska gdje smo taj projekt približili i široj populaciji Hrvatske.

SCOR je Odbor za ljudska prava i mir. Devet godina zaredom organizirali smo Humanitarni koncert studenata medicine na kojem su studenati nastupali u cilju prikupljanja humanitarne pomoći za najpotrebitije gradane u Osijeku. Takoder, SCOR organizira i projekti Pogled u sebe. Cilj je projekta promicanje mentalnog zdravlja i podizanje svijesti mladih osoba o važnosti brige o mentalnom zdravlju. Koristeći se medijima i društvenim mrežama nastojimo raznim kampanjama i aktivnostima smanjiti stigmatizaciju mentalnih oboljenja te potaknuti razgovor medu mladima. SCOPH je Odbor za jav-

no zdravstvo. Njihov je glavni cilj podići svijest svih građana o javnozdravstvenim problemima kao što su hipertenzija, dijabetes, karcinomi, cijepljenje... Jedan od najvažnijih projekata koji se provode na nacionalnoj razini jest mRAK kampanja. Glavni je cilj projekta doprijeti do mladih i uputiti ih na važnost cijepljenja protiv HPV-a koji je jedan od glavnih uzročnika karcinoma grlića maternice. Educiramo svake godine osječke srednjoškolce o važnosti te teme. Kao studentska zajednica djelujemo vrlo složno, a ideje naših dužnosnika često se nadopunjaju te ostvarjuju se suradnje medu više odbora. Tijekom došašća upravo je suradnjom SCOPH-a i SCOR-a nastao projekt Studenti srce za Afriku. U suradnji s humanitarnom udrugom Srce za Afriku odlučili smo pomoći malenom selu Kiwumu u cilju modernizacije i obrazovanju djece u Africi. Organizirali smo mrežnu prodajnu izložbu fotografija, fotografija u obliku kuglica za bor te prodaju afričkih maskica koje su napravili studenti Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Još je

120 razreda
oko 2500 učenika
smo educirali o spolnom
zdravlju i spolno
prenosivim bolestima

jedan hvalevrijedan projekt nastao suradnjom tih odbora My Breast friend. Ovogodišnju panel-raspravu o karcinomu dojke uživo smo prikazivali na našoj Facebook i Instagram stranici te je doseg bio oko 7000 gledatelja. SCOME je Odbor za medicinsku edukaciju i glavni je cilj unaprijediti znanje i kliničke vještine studenata medicine edukativnim radionicama i predavanjima poput venepunkcije, kirurškog šivanja, radionice hitne pomoći te brojna predavanja o različitim stanjima u medicini. Posljednja su dva odbora SCOR-e za znanstvene razmjene i SCOPE za profesionalne razmjene. Prije pandemije Osijek je svake godine primao oko 40 studenata medicine iz cijelog svijeta koji su učili i radili u našem KBC-u Osijek i na Medicinskom fakultetu Osijek. Naši su pak studenti odlazili u strane države na jednomjesečne razmjene te stjecali nova znanja i poznanstva. Glavni je cilj naše udruge informirati, unaprijediti znanje, promicati zdravlje, preventivu, humanitarnost i jednakost među svim građanima.

AIESEC

Iva TOLIĆ

AIESEC je svjetska studentska organizacija osnovana 1948. godine. Svrha je njezina postojanja u razvijanju liderstva u mladima koje smo prepoznali kao ključ ostvarenja potpunog ljudskog potencijala. AIESEC prepozna je važnost razvoja međukulturnog razumijevanja kao osnove stvaranja odgovornih voda budućeg poslovnog svijeta te pruža dodatne mogućnosti učenja različitim aktivnostima koje podržavaju proces međunarodne razmjene. Vjerujući da je najbolji način za razvoj pojedinca u budućem vodu taj da mu se omogući da sam doživi izazove koje donose različite kulture, društva i različiti načini vođenja poslova, AIESEC svake godine pruža tisućama studenata u svijetu (oko 38 000) izazovnu mogućnost života i rada u stranoj zemlji, jednoj među više od 100 zemalja. Mnogi vjeruju, a i današnji poduzetnici i ekonomisti potvrđuju, da bez međunarodne razmjene studenata nema kvalitetnog obrazovanja.

Imajući to u vidu, AIESEC nudi volontersku te dvije vrste stručne prakse.

Global Volunteer volonterska je praksa koja se temelji na UN-ovim ciljevima održivog razvoja (Sustainable Development Goals). Što to zapravo znači? Uzimo za primjer cilj broj 4: Good Education. Poslat ćemo te na praksu u Estoniju gdje ćeš djecu u ljetnom kampu učiti engleski jezik i upoznati ćeš ih s ciljevima održivog razvoja. Ta praksa traje 6 do 12 tjedana. Svaka je praksa posebna, ali u većini slučajeva imaći plaćenu hranu i smještaj.

Ta praksa nije plaćena i isključivo je volonterska.

Global Teacher stručna je praksa za studente koji imaju završen preddiplomski studij u području edukacije i obrazovanja. Na tu praksu možeš otići u trajanju od tri do šest mjeseci. Plaćena je u uglavnom imaći osiguran smještaj i hranu.

Global Talent također je stručna praksa koja obuhvaća više područja rada. Global Talent praksa traje od 6 do 12 mjeseci. Zasniva se na staziranju u NGOs, start-upovima, ali i u tvrtkama kao što su Nokia, Microsoft, Electrolux, Huawei, Wipro, Ing i mnoge druge. Naravno, ta je stručna praksa plaćena i, u većini slučajeva, imate osiguran smještaj i hranu. Ako nam se želite pridružiti kao član u udruzi, važno je znati da je AIESEC najveća neprofitna organizacija mladih u svijetu koja je vođena isključivo mladim ljudima, od 18 do 30 godina. Djelejemo u četiri tima. Svaki je tim fokusiran na različito područje: odlazne i dolazne prakse, sklanjanje partnerstva i pronalazak sponzora, marketing te razvoj članstva.

AIESEC svojim članovima pruža razvijanje brojnih vještina za natjecanje na tržištu rada. Vještine se stječu radom u timovima, sastancima s tvrtkama, smještanjem strategija za napredak, marketingom aktivnosti i mnogim drugim prilikama koje je moguće iskoristiti kroz brojne pozicije unutar organizacije.

Tijekom članstva u AIESEC-u mladi imaju priliku ići na brojne nacionalne i internacionalne konferencije kako bi proširili svoja poznanstva te imali priliku stjecati brojne vještine za daljnji rad.

Studentski zbor Ekonomskog fakulteta

Ivana JOBST

Studentski je zbor krovna studentska organizacija s temeljnom svrhom predstavljanja studenata u tijelima Fakulteta kao i briga o organiziraju programu u području naobrazbe, sporta i kulture, izvođenju programa koji utječe na socijalno-ekonomski položaj studenata te inciranju poticaja za donošenje propisa od interesa za studente.

Osnovne su aktivnosti i zadaće studentskog zbora sljedeće:

- predlaže Fakultetskom vijeću donošenje Statuta Studentskog zbora kao i njegove izmjene i dopune
- bira studentske predstavnike u Fakultetsko vijeće, Stegovni sud za studente i druga tijela Fakulteta te sudjeluje u radu i odlučivanju tih tijela
- bira studentske predstavnike u odgovarajuća tijela koja osniva Fakultet sukladno Statutu Ekonomskog fakulteta u Osijeku

- donosi plan i program rada Studentskog zbora
- imenuje studentskog pravobranitelja na način utvrđen Statutom
- brine se o kvaliteti života studenata, a posebice o kvaliteti studijskog procesa, studentskom standardu, ostvarivanju studentskih prava i drugim pitanjima važnim za studente Fakulteta
- predlaže Fakultetskom vijeću plan financiranja studentskih aktivnosti
- potiče izvannastavne aktivnosti studenata Fakulteta
- predlaže kandidate za izbor članova savjeta mladih i njihove zamjenike
- obavlja druge poslove od interesa za studente Fakulteta.

Studentski zbor ima 11 članova

koje biraju studenti Fakulteta na neposrednim izborima. Mandat člana zbora i njegova zamjenika traje u pravilu dvije godine, a novi mandat započinje novom akademskom godinom.

Studentski zbor Ekonomskog fakulteta u Osijeku neprekidno vodi brigu o studentskom standardu i pitanjima vezanim uz studente. Osim navedenih osnovnih aktivnosti, godišnje organizira velik broj projekata iz područja edukacije (tribine, predavanja, radionice...), zabave (koncerti, apsolventske večere, brucošjade), putovanja (apsolventska putovanja, ekonomiade), sporta te raznih drugih područja. Također, nekoliko puta godišnje organizira ili sudjeluje u provedbi raznih humanitarnih aktivnosti te potiče studente na humanitaran rad i volonterstvost. Osim navedenih projekata, Studentski zbor Ekonomskog fakulteta bavi se i izdavanjem studentskog časopisa Studentski list koji izlazi jednom godišnje.

EWoB – Poduzetnici bez granica

Dora PAKŠEC

Poduzetnici bez granica (EWoB) studentska je udruga koja djeluje pri Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a nastala je kao rezultat suradnje s američkim sveučilištem University of Illinois at Urbana-Champaign. Već 13 godina okuplja različiti naraštaje studenata koji su željni novih iskustava, ali i stjecanja poslovnih vještina. Prijateljski odnosi i rad na zajedničkim projektima koji uvelike mogu doprinijeti razvoju karijere, komunikacijskih i organizacijskih vještina te liderskih sposobnosti glavni su razlozi zašto studenti svake godine pokazuju velik interes za učlanjenje u Udrugu.

Osnovni je cilj Udruge promicanje poduzetničkog načina ponašanja kod mladih koje je potrebno ne samo u ekonomiji, već i na širem području sveučilišta u svrhu širenja poduzetničkog duha i međufakultetske suradnje. Članovi Udruge takav način podu-

zetničkog razmišljanja stječu sudjelovanjem i organizacijom raznih projekata koje se temele na timskom i istraživačkom radu, pripremi kreativnih sadržaja i donošenju inovativnih ideja.

Još jedan razlog zbog kojeg se veliki broj studenata zanima za udrugu EWoB jest raznovrsnost i količina projekata koji povezuju različita poslovna područja i interes pojedinaca. Glavni su projekti po kojima je ova Udruga široko prepoznatljiva: Globalni tjedan poduzetništva, EWoB Business Academy za edukaciju i evaluaciju poslovnih vještina studenata, Obilježavanje Međunarodnog dana žena, EWoB Party quiz čija popularnost raste svake sezone te EWoB Business Hackathon koji je u procesu rebrandinga.

Globalni tjedan poduzetništva (GEW) najveći je projekt koji se tradicionalno održava sredinom studenog od samog osnutka Udruge. Najčešće traje između dva i četiri dana povezana krov-

nog temom te okuplja desetke predavača - poduzetnika koji su spremni ispričati svoje poslovne priče. Posjetitelji imaju priliku doznati što se krije iza poduzetničkog uspjeha i kako da njega doći, što ih može potaknuti da se i sami upuste u svijet poduzetništva. S druge strane, članovi udruge prilikom organizacije rade unutar svojih timova na aktivnostima marketinga, odnosa s javnošću, logistike i sponsorstva čime stječu vještine koje su na tržištu rada poželjne. Najnoviji je projekt koji je pokazao velik uspjeh i interes šire javnosti obilježavanje Medunarodnog dana žena. Organizacijom panela s uspješnim poduzetnicima pokušava se proširiti svijest o položaju žena u poslovnom svijetu, ali i njihovo ohrabruvanje da se izbore za svoj uspjeh.

Osim organizacije projekata, udruga Poduzetnici bez granica suraduje i s ostalim udrugama na Sveučilištu u Osijeku, ali i na širem području. Članovi udruge EWoB imaju priliku sudjelovati na raznim konferencijama, panelima, edukacijama i stručnim praksama kako bi obogatili svoj studentski život i bili što bolje pripremljeni za nadolazeće životne izazove.

vi, među ostalim, međunarodna suradnja i mobilnost u obrazovanju, organiziranje projekata, predavanja, odnosi s javnošću, suradnja s trgovачkim društvinama, obrtima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, shodno tomu odabrali smo poznate i inspirirajuće goste predavače. Cilj nam je potaknuti zainteresiranost kolega studenata s našega kao i s ostalih fakulteta, prikazati im mogućnost na predavanja u sektorima koji ih zanimaju, ojačati njihove kompetencije i vještine, pomoći im da spoznaju sami sebe. Upravo stoga našu udrugu Erudio čini mnoštvo mladih studenata s različitim smjerovima koji razumiju potrebe drugih, prate trendove i potrebe tržišta kako bismo uspješno dali odgovore na postavljene izazove.

Želimo dočarati da se uz krucijalne teme vezane za Europsku uniju također nalazi mnoštvo životnih tema - od zdravih navika preko prezentacijskih vještina do dobrih menadžera ili lidera. Smatramo da svatko može pronaći temu za sebe. Potaknuli bismo zainteresirane i oni koji će to postati da nas posjeti na društvenim mrežama (YouTube, Facebook, Instagram, LinkedIn).

Udruga ERUDIO

Antonela BABIĆ, Ana VUČKOVIĆ

ERUDIO je udruga studenata na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, osnovana 2016. godine. Udruga je peti po redu Europski EFOS tjedan 2019. godine koji je trajao od 6. do 10. svibnja. Europski EFOS tjedan održan je pod krilaticom „Na znanje ciljam, ovaj put biram!“ u suradnji s Ekonomskim fakultetom te brojnim drugim sudionicima, članovima udruge, studentima, volonterima te profesoricom Aniton Freimann. Svi su svojim donacijama, volontiranjem, sponzorstvima, radom i trudom doprinijeli održavanju toganih dogadjaja. Budući da udruga surađuje s ostalim studentskim udrugama, obrazovnim institucijama kao i drugim organizacijama i institucijama unutar grada, države i Europske unije, program je bio raznolik i nudio je za svakoga ponešto. Nažalost, u 2020. godini organizacija toga dogadjaja

moralu je biti obustavljena, ali nadamo se da ćemo ove godine vratiti EFOS-u Europski sjaj. Ove je godine Europski EFOS tjedan također planiran u svibnju, a mjesto održavanja saznat ćeemo kasnije, ovisno o propisanim mjerama Stožera. Imamo dva modela, a to je model A gdje je događaj planiran na fakultetu (ako to bude dopušteno) i model B za održavanje događaja mrežno. Trenutno smo u priprema te planiramo mnogo iznenadenja, sponzora i zanimljivih gostiju predavača.

NOVOSTI U UDRUZI

Sve aktivnosti naša udruga ne bi realizirala da nema nesobične pomoći naše mentorice Anite Freimann kojoj iznimno

zahvaljujemo. U ovoj akademskoj godini udruga Erudio promjenila je vodstvo te je aktualna predsjednica udruge Ana Vučković, a njezine zamjenice Anja Belunjak i Marija Bošnjak. Istaknuli bismo i naše aktualne članove, osim članova Predsjedništva, a to su: Dunja Iščić, Gabrijela Škarica, Jelena Stjepanović, Anamara Martinović, Leona Kuhar, Antonela Babić, Barbara Vidović, Ivančica Rajić, Klara Horvatović, Marija Klarić, Marinela Kozić, Nikolina Pinjušić, Sofija Andrašev, Dora Doležal, Martina Čiganović, Antonija Marić, Viktorija Jakšić, Andreja Čituljski, Kristjan Gudlin i Ivan Klobučar. Moramo priznati da ove godine imamo jako dobar tim koji je vrlo aktivan te koji se zapravo jako brzo prilagodio promjenama koje su se dogodile i zbog kojih nam se skoro kroz ci-

Studentski zbor Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek

Ivana LAUŠ

Da studirati tehnički fakultet nije lako, znaju svi studenti koji su upisali neki od studijskih programa na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (PTFOS). Pohadjanje nastave i ispunjavanje svih nastavnih obveza, odradivanje laboratorijskih i industrijskih vježbi, redovito pisanje izvješća, dnevnika rada i seminarских radova od studenata traži velik angažman i ozbiljnost, međutim bez izvannastavnih aktivnosti studentski život nije potpun. Stoga studenti PTFOS-a ravnopravno sudjeluju u „obrani“ svojih studentskih prava i interesa kroz aktivnost u Studentskom zboru, ostvaruju kontakte sa studentima srodnih fakulteta, druže se na različitim manifestacijama, a putem mobilnosti proširuju svoje horizonte i upoznaju različite kulture.

Studenti PTFOS-a redovito su aktivni u izvannastavnim aktivnostima sudjelovanjem na različitim manifestacijama: Sveučilišnoj sportskoj ligi, Međunarodnom znanstveno-sportskom susretu studenata tehnoloških fakulteta - Tehnologijadi, Smotri Sveučilišta u Osijeku, Noći znanosti na PTFOS-u, Festivalu znanosti te nekoliko studentskih kongresa. PTFOS stalno potiče svoje studente, dajući im potporu i uključujući ih u izvannastavne aktivnosti, koje su povezane s promidžbom Fakulteta, znanstveno-istraživačkim radom te humanitarnim i sportskim aktivnostima. Također, Fakultet osim dodjele finansijskih potpora koju pruža studentima za sudjelovanje na Sveučilišnoj sportskoj ligi, Tehnologijadi, Festivalu znanosti i različitim

studentskim kongresima, dodatno potiče sudjelovanje studenata u izvannastavnim aktivnostima uvedenjem Godišnjine nagrada studentu (ili grupi studenata) za posebna postignuća u izvannastavnim aktivnostima prema Pravilniku o priznajima i nagradama PTFOS-a. Studentski zbor PTFOS-a, na čelu s predsjednikom Josipom Jurićem, posljednje je četiri godine redovito svake godine organizira i humanitarnu aktivnost uz potporu uprave i zaposlenika PTFOS-a za sve one kojima je u predblagdansko vrijeme pomoći bila najpotrebna. Tijekom aktivnosti kroz godine, u kojoj su sudjelovali brojni studenti i zaposlenici PTFOS-a, prikupljali su se različiti prehrambeni proizvodi (brašno, šećer, ulje, čokolade i ostala slatkiši, i sl.). Prikupljeni prehrambeni proizvodi bili su donirani Caritasu i podijeljeni potrebitima, a također su prikupljani i za Dječji dom Klasje u Osijeku. U posljednjoj humanitarnoj aktivnosti, održanoj u siječnju 2021. godine, Studentski zbor PTFOS-a u suradnji s Upravom PTFOS-a organizirao je i humanitarnu aktivnost u cilju prikupljanja novčanih sredstava za stradalike nedavnih potresa u RH čija su se prikupljena novčana sredstva uplatila na račun za donacije finansijskih sredstava u aktivnosti „Pomoći za obnovu nakon potresa“. Sa svim tim organiziranim humanitarnim aktivnostima studenti PTFOS-a još su jednom pokazali da imaju veliko srce.

Za provedbu izvannastavnih aktivnosti studenata vezanih uz djelovanje Studentskog zbora PTFOS-a studentima je na raspolaganju prostorija u sklopu Fakulteta koju koriste za sve studentske aktivnosti.

Matko GUŠTIN

Pravno-ekonomска klinika započela je sa svojim radom 2014. godine kao interdisciplinarni projekt Pravnoga i Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, a njezina se osnovna djelatnost sastoji u pružanju besplatne primarne pravne pomoći osječkim i slavonskim malim i srednjim poduzetnicima. Govoreći o kliničkom obrazovanju pravnika u Hrvatskoj uopće, nužno je istaknuti da je Pravni fakultet Osijek imao prvu pravnu kliniku u Hrvatskoj 2003. godine. Međutim, iz godine u godinu Pravno-ekonomска klinika uživa sve veću prepoznatljivost pa upiti sve češće dolaze i od po-

duzetnika iz svih područja Hrvatske, a nerijetko i iz inozemstva. Najčešći upiti s kojima se studenti u Klinici susreću jesu pitanje izrade poslovnog plana, odabira pravnog oblika poslovanja, tumačenje ugovora, istraživanje tržista, pomo-

Marta ŠERIĆ

ci pri ostvarivanju potpora za samozapošljavanje i drugo. U sedmogodišnjem djelovanju kroz Pravno-ekonomsku kliniku prošlo je nekoliko stotina studenata te je riješeno gotovo 200 poduzetničkih upita što daje brojku od prosječnih 30-

druga META - Market Everything, Target Anything djeluje pri Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Unutar udruge okupljamo članove koji pokazuju zanimanje za područje marketinga te se žele profilirati kao budući marketinški stručnjaci. S obzirom na to da je marketing brzorastuće područje, znanje koje se stjeće na fakultetu nije dovoljno da bi se studenti mogli visoko kotirati na tržištu rada. Članovi udruge sami biraju područje marketinga koje ih najviše zanima (Social Media, Copywriting, dizajn, SEO, fotografija itd.) te na hands-on projektima usavršavaju ili istražuju svoje vještine. Projekti koje radimo većinom su usmjereni na dio marketinga, a do sada smo organizirali različite radionice i konferencije, dok smo prošlogodišnju konferenciju planirali za ožujak, nažalost, morali otkazati zbog korone. Kako su kreativnost i prilagodljivost važni u marketingu, tako ni smo dopustili da nam korona

u potpunosti pokvari planove smo dio planirane konferencije prebacili u mrežni oblik. U svibnju 2020. godine organizirali smo mrežni panel „A di je after?“ na kojem smo okupili četiri panelista iz ponajboljih marketinških agencija u Hrvatskoj: Bruketa&Zinić&Gray, Degordian, Imago Ogilvy i Kontra Agency. Tema panela odnosila se na događanja u svijetu marketinga nakon situacije uzrokovane virusom Covid-19, odnosno na situaciju nakon prvog zatvaranja (lockdowna). Jednom godišnje odradimo hu-

manitarni projekt kako bismo društvo vratili ono što nama ono daje. Naziv projekta, „Svoj za svoga“, nastao je tako da smo shvatili kako kriza nastala uslijed situacije s koronom ne štedi nikoga, a pogotovo ne mala poljoprivredna gospodarstva i tu smo vidjeli priliku za vlastiti doprinos kako bismo pomogli zajednici. Projekt smo osmisili tako da smo snimali kratke videoreportaže o OPG-ovima u kojima oni pričaju svoju priču: o poslovanju, o proizvodima - zapravo priče iz kojih se vidi sav trud i ljubav koje je potreb-

Udruga META

Udruga Duhos

● DUHOS je za mene bio lijepo razdoblje života u kojem sam došao u raznorazne situacije koje su mi kasnije u životu bile korisne. Tu sam kao student imao priliku upoznati mnoge drage ljude koji su mi i danas prijatelji, raditi na različitim projektima i dodatno se izgrađivati. Dobre stečene navike, lijepa atmosfera, dobri ljudi, zajedništvo, prilika za rast, priprema za svjet rada i odgovornosti – sve je to DUHOS. (Ivan Leninger, 25 godina)

● DUHOS je za mene zasigurno bio jedna velika prekretnica u životu. Upravo mi je u Duhosu prvi put bila pružena prilika da pripadam, a isto tako i dam svoj obol, da se ostvarim u konkretnoj službi. Ono najvažnije, u Duhosu sam prvi put susreo živoga Isusa i nakon toga nikada nisam ostao isti. (Zvonimir Žulj, 26 godina)

● DUHOS je za mene sada, kao i prije 15 godina, mjesto gdje sam Gospodin nosila sebe, svoje teškoće, radosti... mjesto moje vlastite izgradnje kroz molitvu, rad, učenje, susrete s drugima, i to u svim pojedinim fazama mojega života (studentski, radni, sada obiteljski). Osim toga, neiscrpan je izvor studentske poletnosti, želje za više-boje-veće s Gospodinom. Mjesto koje je tako potrebno mladom čovjeku u studentskim povojima koje ga spremi dalje za život. (Danijela Marić, 34 godine)

Iva JURČEVIĆ

Udruga Duhovnost osječkih studenata - DUHOS aktivna je u Osijeku od 2011. godine. Osnovali su je skupina studenata i profesor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku pod vodstvom prvog studentskog kapelana p. Arkadiusza Krasickog. Od 2018. godine rad Udruge i pastoralna povjereni su sveučilišnom kapelanu vlc. dr. sc. Davoru Vukoviću te vlc. Mariju Žigmanu, svećenicima Dakovačko-osječke nadbiskupije. Udruga je osnovana u svrhu razvijanja i unaprjeđenja intelektualne i duhovne dimenzije članova akademskih zajednica, a onda i društva u cjelinu. Ciljevi su Udruge promicanje etičkih i moralnih vrijednosti; zajedništva i okupljanja studenata i djetelnika Sveučilišta, duhovna formacija studenata i djetelnika Sveučilišta. Djetelnosti su koje provodi Udruga: organiziranje duhovnih susreta, izleta; edukativnih susreta, tribina, radionica, okruglih stolova, skupova, tečajeva o etičkim, odgojnim, društvenim, kulturnim, vjerskim, strukovnim i znanstvenim pitanjima, volonterski rad s pojedinim socijalnim skupinama; kulturna i umjetnička djelatnost; izdavačka i istraživačka djelatnost, objavljanje publikacija i drugih informativnih i edukativnih materijala; radijska, televizijska i novinarska

djelatnost; djelatnost elektroničkog informiranja, objavljanja, obavještavanja. Udruga se zalaže za dijalog, podržava stručne rasprave o svim otvorenim pitanjima suvremenog čovjeka. Svi su dobrodošli. Tko god ima kakav talent i želi ga ostvariti i potvrditi, može se priključiti zajednici. Vrata su otvorena studentima drugih vjerskih denominacija. Posljednjih se godina nastojimo približiti svima kako bismo se medusobno upoznali i ostvarili svoje ljudske potencijale. Kateheza je redovita, svakog utorka u 20 sati u župi sv. Cirila i Metoda, nakon koje je prilika za molitvu, razmatranje, pjesmu i slavljenje pred Presvetim oltarskim sakramentom, ali i za razgovor s drugima. Susrete predvode kapelani ili gosti iz različitih područja znanosti poput medicine, teologije, psihologije i obrazovanja. Nedjeljom se mladi aktivno angažiraju u animiranju studentiske mise u osječkoj konkatedrali u 11,30 sati. Informacije o aktivnostima, izletima, radionicama, predavanjima, volonterskim aktivnostima i koncertima možete doznati na www.duhos.com, a pisati nam možete na duhos.com@gmail.com kao i na Facebook i Instagram profil. Moguće je uključiti se u različite timove: ČUPOS (Čuvari Presvetog oltarskog sakramenta), liturgijski tim, medijski tim, DUHOS band i volonterski tim.

Pravno-ekonomska klinika Osijek

ak slučajeva godišnje. Pravno-ekonomska klinika ima dvojaku ulogu - nastoji pomoći poduzetnicima početnicima te onim postojećima, a s druge strane studentima nastoji omogućiti stjecanje praktičnih znanja koja su neophodna za današnje tržište rada. Osim toga, naglasak je i na promociji timskog rada te jačanju društvene odgovornosti prema zajednici. S obzirom na to da je riječ o obliku akademске potpore poduzetništvu, rad i djelovanje Klinike temelji se i na mentorstvu profesora pravnog i ekonomskog fakulteta Osijek. Osim na lokalnoj razini, Klinika djeluje i na međunarodnoj razini pa je tako i članica Europske mreže organizacija pravno-kliničke edukacije (European Network of Clinical Legal Education). Prateći razvoj potreba poduzetnika, u sklopu Jean Monnet EU Competition Law modula, koji provode Pravni i Ekonomski fakultet, nastoje se pružati i sa-

vjetodavne usluge iz područja tržišnog natjecanja. Prilagodavajući se uvjetima „novog normalnog“, Pravno-ekonomska klinika intenzivno komunicira putem društvenih mreža. Iako je primarno osmišljeno kao oblik prilagodavanja novonastalim uvjetima, pojačano virtualno djelovanje Pravno-ekonomske klinike zamisljeno je i kao oblik promocije poduzetništva, osobito ulaska u poduzetništvo. Zbog toga putem bloga i zanimljivih objava na društvenim mrežama svakog tjedna predstavljamo aktualna ekonomска i pravna pitanja. Uz navedeno, potrebno je naglasiti i da Klinika pruža savjetodavne usluge i mrežnim putem.

SSD

Jovana VUKOVIĆ

Studentsko športsko društvo „EFOS“ djeluje pri Ekonomskom fakultetu u Osijeku već dugi niz godina te ostvaruje važne uspjehe. Društvo je osnovano 19. studenog 2001. godine u cilju unaprjeđivanja i promicanja športa među studentima, poboljšava njihov rad u timu tako što s ljudima s kojima nikad nisu suradivali dolaze do zajedničkog cilja - pobjede. Studenti su našeg Fakulteta i prije toga postizali značajne uspjehe u natjecanjima na sveučilišnoj razini. Studenti se mogu prijaviti za sudjelovanje na gotovo svim športovima (rukomet, nogomet, košarka, odbojka, badminton itd.).

Voditelji su Studentskog športskog društva EFOS Jovana Vuković i Lucija Lovrić.

Djelatnost je društva:

- poticati i promicati šport na Fakultetu
- osiguravati uvjete svojim članovima za trening
- brinuti se o stručnom i pedagoškom usavršavanju članova
- osiguravati nesmetano natjecanje
- suradivati s drugim studentskim klubovima i društvima te drugim športskim klubovima i udružama
- obavljati i druge zadaće koje su utvrđene Statutom te propisima i pravilima, a od interesa su za studentski šport u Republici Hrvatskoj.

STUDENTSKI ZBOR PRAVNOG FAKULTETA OSIJEK

Veronika SUDAR

Studentski je zbor studentsko izborni predstavničko tijelo koje štiti interes studenta, sudjeluje u odlučivanju u tijelima visokog učilišta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja (Zakon o studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama, NN 71/07).

Studentski zbor Pravnog fakulteta u Osijeku sastoji se od triju odbora: Odbor za nastavu i studente, Odbor za projekte i međunarodnu suradnju i Odbor za odnose s udruženjima i studentskim organizacijama. U okviru Studentskog zabora djeluju i studentski pravobranitelj. Studentski zbor PRAVOS u okviru svojega djelovanja organizira i provodi niz edukativnih, zabavnih i korisnih aktivnosti za studente. Posebno se mogu istaknuti organizirani odlasci na sudske rasprave na Županijski i Općinski sud u Osijeku. To je izvrsna prilika svim zainteresiranim studentima da vide i čuju kako pravo u praksi izgleda. Tijekom akademске godine Odbori SZ-a organiziraju brojna predavanja različite tematike i time studentima omogućuju proširivanje znanja iz određenih pravnih i drugih društvenih područja. Odbor za projekte i međunarodnu suradnju organizira putovanja i posjete različitim institucijama

Udruga „ZOA“ od 2014. godine aktivno radi na očuvanju prirode te biljnog i životinjskog svijeta

Bruna ŽIŽANOVIĆ

Udruga studenata biologije „ZOA“ od 2014. godine okuplja studente Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Udruga se prvenstveno bavi promicanjem biologije kao stруke, unaprjeđenjem studija biologije na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, unaprjeđenjem znanstveno-stručne sposobnosti studenata biologije, zaštitom standarda i socijalnog statusa studenata, vrjednovanjem, očuvanjem i zaštitom prirode i bioraznolikosti te primjenom određenica održivog razvoja. U osmišljavanju i provedbi različitih aktivnosti Udruga ostvaruje uspješnu suradnju s Javnom ustanovom agencijom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije, ZOO vrtom Osijek, Muzejom likovne umjetnosti u Osijeku i drugim institucijama.

Članovi Udruge studenata biologije „ZOA“ redovito sudjeluju u različitim projektima i radionicama. Sudjelovali su u projektu prebrojavanja zimajuće populacije male ušare (Asio otus) i na 5. ornitoloskom druženju u organizaciji Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode na kojem su predstavljeni projekti i istraživanja važna za zaštitu i monitoring ornitofaune Hrvatske. Takoder su sudjelovali na Okruglom stolu „Biološka raznolikost Dunava i Drave“ održanom u Belišću u sklopu projekta „Zelene staze Dunava i

Drave“. U sklopu istog projekta u suradnji s udruženjem Zeleni Osijek u istraživačkim kampovima Aljmaš - Erdut i Bistrinci održali su radionice te provedli edukaciju sudionika o pticama koje obitavaju na tim područjima. Članovi Udruge studenata biologije „ZOA“ u suradnji s edukatorima ZOO vrta Osijek već godinama vrlo aktivno sudjeluju u obilježavanju važnijih datuma u zaštiti prirode. U svrhu podizanja svijesti šire javnosti o važnosti zaštite životinja i njihovih prirodnih staništa provode edukativne radionice o biologiji i ponašanju životinja te njihovim staništima. Takoder, svake godine u povodu Međunarodnog dana zaštite životinja gradama predstavljaju ugrožene i zaštićene životinjske vrste. Organizacija i provedba radionica za studente - članove Udruge izvrsna je prilika za razvoj kreativnosti i novih vještina

na, ali i usvajanje novih stručnih i znanstvenih spoznaja o biljnom i životinjskom svijetu i važnosti njihova očuvanja. Aktivan rad u Udrizi pridonio je tomu da su članovi Udruge prošle godine organizirali i humanitarnu aktivnost za pomoć psima u azilu pod nazivom „Uljepšajmo njuškicama Božić i cijelu zimu“, a proteklih godina sudjelovali i u volonterskoj aktivnosti čišćenja Parka prirode Kopački rit na području Vemeljskog dunavca te aktivnosti „Osječki studenti u akciji: bitka s plastičnim otpadom“ u organizaciji Udruge AlumniBiolOs.

Pod mentorstvom nastavnika Odjela za biologiju članovi Udruge osmišljavaju i uspiješno provode znanstvene i stručne projekte koje financiraju Odjel za biologiju i Studentski zbor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Rezultate svojih istraživanja predstavljaju na različitim domaćim i inozemnim skupovima u zemlji i inozemstvu. Članovi Udruge svake godine sudjeluju i u organizaciji i predstavljanju Odjela za biologiju na Smotri Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te su uključeni u projekt popularizacije znanosti „Biolog-i-Ja“ koji se od 2014. godine provodi na Odjelu za biologiju.

Širenje koronavirusa usporilo je provedbu mnogih planiranih aktivnosti ZOA-e, no unatoč tomu članovi Udruge i dalje vrijedno rade na osmišljavanju radionica i projekata koji će pridonijeti razvijanju ekološke svijesti šire javnosti kao i odgoju i obrazovanju djece i mladih. O aktivnostima Udruge redovito se izvještava na internetskoj stranici i društvenim mrežama, a Udruga je otvorena i za uključivanje novih članova zainteresiranih za očuvanje prirode te proučavanje biljnog i životinjskog svijeta.

Udruga studenata Građevinskog fakulteta

Darko KOVAC

Udruga studenata građevinskog fakulteta Osijek (SGFOS) neprofitna je organizacija nastala 2014. godine u cilju organizacije i provedbe International Summer Conference of Civil Engineering Students (ISUCSES), odnosno Međunarodne ljetne konferencije studenata građevine. Udruga trenutačno ima petnaestack članova te kao osnovne ciljeve prepoznavanje: promicanje ugleda inženjerske stруke, poticanje međunarodne razmjene studenata, razvoj studentskih ideja i inovacija, usavršavanje komunikacijskih i organizacijskih vještina te poticanje višekulturalne interakcije.

Najveći projekt kojim se bavi Udruga jest medunarodna konferencija i radionica ISUCSES. Konferencija traje sedam dana te tijekom tog razdoblja studenti izlažu svoje znanstvene radeve koje ocjenjuju stručnjaci, profesori i asistenti Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek. Radovi sudionika tiskaju se u zborniku radova „ISUCSES (godina održavanja) - workshop and conference proceedings“. Konferencija je i natjecateljskog karaktera te se u timu izrađuju modeli zgrada kod kojih se ispituje otpornost na potres. Najbolji su timovi u izlaganju znanstvenog rada i izrade modela nagradeni. Ti-

jemom sedam godina, otkako se ISUCSES održava, na konferenciji je sudjelovalo više od 120 studenata.

Druga najvažnija aktivnost udruge jest natjecanje za studente GRAFOS-a pod imenom Špageti. Cilj je toga natjecanja potaknuti studente na promišljanje o konstrukciji, prijenosu opterećenja te ekonomičnosti konstrukcije, istovremeno misleći o njezinu estetici. Studenti formiraju tim od dvije osobe te imaju za zadatak u zadnjem roku i prema određenim pravilima izraditi model mosta od špageta. Ocjenjuju se masa, estetika i nosivost mo-

sta, a tri najbolja modela dobivaju nagrade te svi sudionici dobivaju certifikat za sudjelovanje.

Udruga SGFOS organizira i društvene događaje kao što su pub kviz i „Znanost uz kavu“ (ZUK) čiji je cilj upoznati studente sa znanstvenom djelatnošću fakulteta u području građevinarstva. Gosti su ZUK-a asistenti i profesori Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek koji sa studentima u opuštenoj atmosferi uz kavu razgovaraju o znanstvenim i studentskim problemima. Studenti mogu poslati prijedloge i ideje o temama o kojima bi vo-

ljeli razgovarati kao i o gostima koje bi pozvali. Popularizacijom pub kvizova i Udruga SGFOS organizirala je kviz općeg znanja u kafici našeg fakulteta te smo bili oduševljeni odazivom većim od 70 osoba što je činilo 18 timova.

Osim projekata vezanih za studentski život, članovi Udruge SGFOS nastoje osluškivati i potrebe najugroženijih članova naše zajednice. Zbog toga organiziramo i humanitarne akcije, koje imaju vrlo velik odaziv i studenta i zaposlenika fakulteta, ali i ostalih građana grada Osijeka. Do sad je organizirano nekoliko aktivnosti prikupljanja knjiga te prehrabnenih proizvoda i odjeće za potrebe uz suradnju s Crvenim križem.

Udruga SGFOS dodjeljuje nagradu „Ruder Bošković“ početkom 2015. godine s namjerom odavanja priznanja profesorima i asistentima kod kojih se može prepoznati veliko zalaganje u svakodnevnom radu te brigu o studentima. Uz sve navedene aktivnosti organiziramo radionice izrade božićnih ukrasa, kićenje bora te sudjelujemo u raznim radionicama za osnovnoškolske i srednjoškolske uzraste koje provodi GRAFOS. Organiziramo i team buildinge za članove udruge kako bi se bolje povezali, zabavili te nagradili za rad u izvannastavnim aktivnostima. Nažlost, zbog situacije vezane uz epidemiju obustavljene su sve aktivnosti do daljnjega.

STUDENTSKE UDRUGE NA AUK-u

UMJETNIČKI LET NA KRILIMA STUDENTSKOG ZBORA AUK-a

Igor TRETINJAK

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku prostor je široke palete umjetničkih djelovanja i projekata koji omogućuju studentima da se od prve godine studija uključe u brojne projekte i aktivnosti Akademije, među kojima su neki domicilno studentski projekti. U realizaciji studentskih projekata ključnu ulogu ima Studentski zbor AUK-a koji je čvrsto i uspješno poslovno povezan sa Studentskim zborom Sveučilišta, posebice u pogledu financiranja i realizacije studentskih aktivnosti i projekata. Studentski zbor Akademije ostvario je brojne aktivnosti među kojima se ističu Medunarodna studentska kiparska ra-

dionica u drvu Jarčevac, Međunarodna radionica umjetničke keramike Osijek, Festival mlađog teatra, Međunarodna revija lutkarstva Lutkokaz, Međunarodni festival Umjetnost i žena, Interlinking Student Journalism in Southeastern Europe, priprema i tisak studentskog časopisa Akademije za umjetnost i kulturu Notan te autorske umjetničke knjige Ut pictura poesis, potom Studentska radionica serigrafije, 2019., završna izložba studenata Likovnog odsjeka AUK-a, Proletni festival komorne glazbe, predstava Crveni nosovi, Dani Julija Knifera, Međunarodni festival kazališnih akademija Dioniz, Međunarodni festival vokalne glazbe INTERVOX, Likovna izložba OLJM, Retrospektiva OLJM, FotoStarter Skopje 2019 i druge. Projekti realizirani u suradnji Studentskog zbora Sveučilišta

Josipa Jurja Strossmayera i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku kulturno su obogatili Sveučilište i Osijek kao studentski grad. Neke od navedenih aktivnosti dominantno su studentske, a neke su dio Akademijinih projekata u kojima je dio aktivnosti uvijek rezerviran samo za studentske sadržaje. Razloge toj vezanosti uz matičnu instituciju mogu se pronaći u činjenici da Akademija studentima otvara brojna vrata i omogućuje im prodore u umjetničke krugove u kojima će se kroz nekoliko godina kretati, a koje kroz samostalne studentske udruge ne bi mogli postići u tolikoj mjeri. Ako se ipak upute u samostalne vode, studentima u pripremi i realizaciji projekata pomažu djelatnici Ureda za znanost, umjetnost, programe, projekte EU i međuinsticujsku suradnju.

UDRUGA INTERAKTIVA

Romana ČOSIĆ

Udrugu Interaktivu 2015. godine osnovalo je nekoliko mladih Erasmus entuzijasta, predvođeno kolegicom Dolores Milić, koji su željeli Erasmus+ razmjene mladih dovesti u Osijek te istovremeno omogućiti mladim ljudima, ponajviše studentima, da putuju po Europi i stječu različita znanja i vještine koje u okviru formalnog obrazovanja ne stječu u dovoljnoj mjeri. Krajem 2019. godine vodstvo udruge preuzezeli su Romana Čosić, doktorandica Pravnog fakulteta u Osijeku, te Matej Babić, student Ekonomskog fakulteta u Osijeku, od kada je udruga formalno registrirana i kao studentska udruga pri Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Od osnivanja do danas uspješno smo prijavili i proveli dve Erasmus+ razmjene mladih (We come as one i Running to success). Prošle godine, na načječaju koji je provela Agencija za mobilnost i projekte Europske unije, uspješno nam je odobrena i treća razmjena mladih pod nazivom „Priprema, pozor, posao“ odnosno „Business as Usual“ koju Europska unija finansira kroz Erasmus+ program u visini od 25.000,00 eura. Nažalost, zbog COVID19 pandemije realizacija razmjene mladih prošle godine nije bila moguća pa smo kao novi okvirni datum

realizacije predviđeli srpanj 2021. godine kada u Osijeku planiramo ugostiti 42 mladih iz sedam različitih europskih zemalja (Italija, Latvija, Litva, Rumunjska, Portugal, Gruzija i Hrvatska). Razmjena mladih „Priprema, pozor, posao“ osmisljena je tako da mladi iz sedam različitih europskih zemalja razmjene svoja znanja i iskustva te steknu nove vještine koje će im pomoći prilikom pronalaska prvog radnog mjeseca na tržištu rada. Tu razmjenu mladi osmisili smo imajući u vidu da je pravo na rad jedno od temeljnih ljudskih prava, no istovremeno jedno od prava koje mladi ljudi vrlo teško ostvaruju u gospodarskim uvjetima i uvjetima pandemije u kojima se nalazimo. S tim na umu osmisili smo razmjenu mladih kroz koju ćemo mlade educirati o sastavljanju životopisa (Europass), o sastavljanju motivacijskih pisma, platformama kojima se

mogu koristiti za pronalazak posla, pripremama za usmeno razgovore i testiranja kod poslodavaca (u standardnim uvjetima i uvjetima pandemije od kada smo se u velikoj mjeri prebacili u on-line svijet), a planiramo i simulirati razgovore za posao sa stvarnim poslodavcima, odnosno njihovim voditeljima ljudskih resursa. Osim konkretnih nabrojanih znanja i vještina, sudionici naših projekata kući uvijek odlaže i s osnaženim komunikacijskim vještinama, vještinama govorenja na stranom jeziku, bogatiji za cijeli niz prijatelja i iskustava za cijeli život. Osim realiziranih projekata u kojima smo kao udruga bili nositelj, kao partnerska organizacija sudjelovali smo i u desetima Erasmus+ projekata u različitim EU zemljama kojima smo omogućili više od 100 mladih s područja našeg grada, županije, ponekad i države da dožive Erasmus iskustvo. U

Otvoreni četvrtak

Izvješće o predavanju

Luka PEJIĆ

Učetvrtak, 25. veljače 2021. Zvonimir Prtenjača održao je peto predavanje u sklopu devetog ciklusa Otvorenog četvrtka u organizaciji osječkog Filozofskog fakulteta. Predavanje naslovljeno „Suvremena kinematografija i postkolonijalni filmovi o superjunacima“ održano je putem Zooma. Događanju je nazočilo 25 posjetitelja koji su se nakon predavanja uključili u kraću raspravu. U predavanju je bilo riječi o dvama filmovima o superjunacima, Black Panther (2018.) Ryana Cooglera i Thor: Ragnarok (2017.) Taike Waititija pri čemu su oba naslova sagledana iz perspektive postkolonijalne kritike. Predavač ih je u prvom dijelu analizirao kao aktualne kulturne tekstove u koje redatelji afroameričkog i maorskog-židovskog podrijetla upisuju vlastiti autorski glas. Zatim se osvrnuo na problematiku o kojoj njihovi glasovi progovaraju razmatrajući pitanja jezika i identiteta postkolonijalnog subjekta. Posljednji dio predavanja bio je posvećen Cooglerovu i Waititijevu radu na odabranim filmovima, uzimajući u obzir njihove etničke i kulturne pripadnosti.

FINANCIJSKI IMPULS

Andrea IVANČIĆ

Tijekom 2014. godine Filip Hojsak, Mario Raič i Drago Dević, uz potporu mentora izv. prof. dr. sc. Domagoja Karačića i izv. prof. dr. sc. Domagoja Sajtera, osnovali su studentsku udružnu Financijski impuls na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Udruga je osnovana radi poticanja studenata i svih zainteresiranih građana na širenje znanja s područja financija. Vizija je Udruge da postane uspješna i prepoznatljiva udružna koja će svojim radom od mladih i ambicioznih studenata stvoriti financijski obrazovane i sposobne poslovne ljude. Nada je, misija je Udruge zainteresirati studente Ekonomskog fakulteta u Osijeku za segmente ekonomije temeljene na financijama i to kroz predavanja, projekte te stručne prakse, upravljanje i doprinos kvaliteti obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku te doći do svih važnijih financijskih zajednica na području grada Osijeka kroz igranje važne uloge u afirmiranju mladih i obrazovanog financijskog kadra.

Trenutačno naša Udruga ima 27 aktivnih članova koji se bave organiziranjem predavanja koja održavaju gosti predavači, projekata, seminara, pisanim časopisima, a sve u svrhu dodatnog obrazovanja i članova i svih zainteresiranih studenata i građana. Udruga je podijeljena u nekoliko timova, to su Financijska i računovodstvena analiza, Ljudski resursi, Marketing, Sponzorstva i partnerstva te tim koji predstavlja suradnju s Hrvatskom udružom za tehničku analizu. Svi su timovi povezani, vlada u potpunosti sinergija, kreativnost, ambicioznost, marljivost te u konačnici stvaranje novih poznanstava i zabava. Sudje-

lujemo u različitim projektima, no jedan od naših najvećih projekata je „Financijsko opismenjavanje srednjoškolaca Slavonije i Baranje“. Projekt financijskog opismenjavanja provodimo već pet godina te smo u tom razdoblju obuhvatili više od 8000 srednjoškolaca u gradovima diljem Slavonije i Baranje. Projekti obuhvaća interaktivna predavanja te završno natjecanje koje se održava na Ekonomskom fakultetu u Osijeku gdje se iskazuju oni najbolji s produžujući financijske pismenosti. Naredne, svake godine obilježavamo i „Europski tjedan novca“ kada dovodimo razne goste predavače i nudimo vrlo zanimljiva predavanja, debate, panele te večernji program. Svake godine izdajemo časopis „Fimpres“ u kojem iznosimo aktualne i zanimljive teme vezane uz financije te ekonomiju općenito. Časopis se izdaje u tiskanom obliku, no može se pronaći i na našoj internetskoj stranici (financijskiimpuls.org). Aktivni smo na društvenim mrežama, Instagramu (@fim.efos), Facebooku i YouTubeu (Financijski impuls) gdje prikazujemo naš rad te razne zanimljivosti kojima pokušavamo približiti svijet financija ostalima te dokazati da financije mogu biti zabavne i zanimljive. Udruge mladih zaista su potrebne kako bi okupile iste interesne skupine i kako bi se stvarale nove ideje i djela. Upravo tako okupljamo mlade zainteresirane za financije te zajedničkim snagama stvaramo zajednicu „mladih financijskih“ u našem gradu.

STUDENTSKA UDRUGA MLADIH: TARDIS

Josipa NAMESTNIK

Studentsku udružnu mladih Tardis osnovali su 2014. godine studenti Odjela za fiziku pod imenom Studentska udružna mladih astronomi: Tardis. Kao što se može zaključiti iz prvotnoga naziva, Udruga je okupljala mlade zaljubljenike u astronomiju. U nekoliko godina rada Udruga bilježi brojne aktivnosti kao što su predavanja i radionice po školama i knjižnicama, organiziranje promatrivanja neba otvorenog za javnost, sudjelovanje na Zlatnom indeksu, organiziranje humanitarne aktivnosti za Božić pod nazivom „Jedni za druge“... Naravno, za većinu projekata možemo zahvaliti profesorima i mentorima sa Sveučilišta za velikodušnu pomoć i potporu u daljnjem radu.

Osim navedenog, aktivno smo počeli raditi i na osvješćivanju studenata o mogućnostima i potrebi sudjelovanja u znanstveno-istraživačkim aktivnostima za vrijeme i nakon studija pa je tako pripremljen priručnik „Znanost na dlanu“ koji ćemo u idućim mjesecima promicati organizirajući radionice i tribine na kojima ćemo raspravljati o izazovima pisanja stručnih i znanstvenih rada u cilju popularizacije znanosti. O svim nadolazećim projektima izvještavat ćemo putem naše Facebookove i Instagram-stranice pa pozivamo sve da nam se pridruže u našim projektima i postanu (inter)aktivni.

ti velik broj donacija uz pomoć Odjela za fiziku i uz mnogo dobrodošlih pojedinaca za obitelj za koju je aktivnost bila organizirana, a cijeli je tijek aktivnosti, među ostalima, pratio i Glas Slavonije te se tako još više pročulo o Udrizi.

Godinu dana prije, dolaskom novog vodstva i s revidiranim Statutom, Udruga je okrenula novi list u svojem djelovanju i krenula punom parom prema naprijed. Proširila je svoj krug djelovanja te je osim zaljubljenika u astronomiju počela okupljati zaljubljenike u znanost i STEM područja.

Udruga se sastoji od četiri grupe:

- Grupa astronoma
- Grupa eksperimentalaca
- Grupa informatičara i programera
- Grupa popularizatora znanosti.

Cilj je djelovanja Udruge promicanje znanosti među mladima, sudjelovanje na različitim projektima kroz koja

Vesna ŠIRIĆ

*Honor est portare vestem
nostrae facultatis!*

*(Čast je nositi dres našeg
fakulteta!)*

PRAVOS je studentska udruga koja okuplja studente i studentice športa Pravnog fakulteta Osijek u cilju promicanja i poticanja športa na fakultetu i Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, ali i na nacionalnoj i europskoj razini jer šport, osim što ima važnu ulogu za tjelesno i psihičko zdravlje, ima pozitivne socijalne učinke te promiče djelovanje i ulogu Pravnog fakulteta Osijek u široj zajednici.

PRAVOS je osnovan 31. svibnja 2000. godine inicijativom Antuna Fijale, profesora tjelesne i zdravstvene kulture te nekolicine tadašnjih studenata i studentica i prva je studentska športska udruga osnovana na Sveučilištu J. J. Strossmayera Osijeku.

Osnovni su ciljevi udruge:

- razvijati i promicati šport i TZK na Pravnom fakultetu
- poticati vrhunsko športsko stvaralaštvo na fakultetu
- poticati stvaranje boljih uvjeta za provedbu športa na fakultetu
- promicati odgojnju (poštivanje, razumjevanje, tolerancija, odgovornost) i zdravstvenu funkciju športa
- poticati studente i zaposlenike Pravnog fakulteta na bavljenje rekreacijskim vježbanjem.

Djelatnost Udruge proizlazi iz Zakona o sportu, pravila HOO-a, temeljnih ciljeva iz članka 11. Statuta Udruge te zadaća i poslova koje su joj povjerili članovi.

STUDENTSKA SPORTSKA UDRUGA PRAVOS

Udruga u svojem djelokrugu osobito:

- utvrđuje i ostvaruje politiku promicanja sporta i TZK-e na fakultetu,
- planira i programira sportske i rekreativne aktivnosti na fakultetu,
- sudjeluje u radu Studentskog sportskog saveza Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku,
- sudjeluje u stvaranju optimalnih uvjeta za provedbu športa na fakultetu i Sveučilištu,
- obavlja druge poslove i zadaće koje proizlaze iz ostvarivanja ciljeva Udruge.
- U ostvarivanju svojih ukupnih zadaća Udruga surađuje s drugim fakultetima, Studentskim zborom, nadležnim ministarstvom, Športskim objektima, športskim savezima i drugim organizacijama koje svojom djelatnošću mogu pomoći u realizaciji programa Udruge.
- Uprava i djelatnici Pravnog fakulteta velika su potpora radu Udruge i

u materijalnom i u svakom drugom pogledu.

PRAVOS je članica Studentskog sportskog saveza Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od ožujka 2001. godine. Pravos ima športske ekipе u malom i velikom nogometu, rukometu, odbojci, košarci, tenisu, stolnom tenisu, badmintonu, biljaru, pikadu, basketu, plivanju, kuglanju i šahu. Tijekom dvadeset godina postojanja organizirana su mnoga natjecanja od fakultetske do državne razine, a športske ekipе i pojedinci Pravosa sudjelovali su svake godine na Sveučilišnim sportskim prvenstvima. Najbolji su popunjivali sveučilišne reprezentacije i natjecali se na državnim, europskim i svjetskim studentskim prvenstvima, osvajajući pritom brojna odličja za Pravni fakultet i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera.

Petrica JUKA

Udruga edit primarno je udruga studenata poslovne informatike Ekonomskog fakulteta u Osijeku, ali s obzirom na to da puni naziv glasi "Ekonomsko društvo informacijskih tehnologija", studenti su svakog smjera i fakulteta dobrodošli. Udruga je započela s radom početkom ožujka 2019. godine. Cilj i misija udruge jest svojim članovima, kao i svim zainteresiranim osobama, omogućiti dodatno obrazovanje u vidu stjecanja teorijskih i praktičnih znanja, iskustava i vještina pomoći projekata, radionica, predavanja i suradnjom s drugim udrugama i tvrtkama. edit želi stvoriti prepoznatljivu zajednicu studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku kao i cijelog Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera promicanjem teorije i prakse iz područja ekonomskih i informacijskih tehnologija. Udruga trenutačno ima 31 aktivnoga člana koji sa svojim idejama, željama i ulaganjem svojeg slobodnog vremena žele doprinjeti boljšemu Sveučilištu, ali i društva u cjelini. Trenutačni glavni projekt naše udruge usmjeren je na olakšavanje protoka informacija na relaciji profesori - studenti putem jednostavne mrežne aplikacije, a koji je zamislijen ne samo za Ekonomski fakultet, nego i u budućnosti za ostale fakultete

na razini sveučilišta. Članovi su udruge podijeljeni u dva tima: dizajneri i programeri. Svaki tim ima primaran zadatak koji se uz redovite sastanke provodi i prenosi kroz informacije iz jednog tima u drugi. Tim se projektom ne želi samo olakšati ispunjavanje fakultetskih obveza profesorima i studentima, već se želi i pomoći u edukaciji, stjecanju teorijskih i praktičnih znanja i prijenosu znanja među studentima Udruge.

No udruga edit nije samo usmjerena prema širenju znanja i iskustva, već i djeluje humanitarno kad god se za to počaže prilika. Primjer je takve humanitarne aktivnosti i izrade i donacija božićnih pokloni za štićenike Doma za starije i nemoćne u Drinskoj ulici u Osijeku, nadajući se da su ti pokloni bar na trenutak razveseli korisnike doma u ovim teškim vremenima. Naposljetku, cjelokupna aktivnost Udruge redovito se objavljuje na različitim društvenim mrežama, prvenstveno na Facebooku i Instagramu zbog velikog broja njihovih korisnika, zeleći tako podjeliti zanimljivosti, novosti i aktivnosti naše udruge te objavljivati sadržaje usko vezane uz IT sektor. Kao buduće aktivnosti naše udruge svakako se mogu spomenuti i sudjelovanja u humanitarnim aktivnostima, no kao budući projekti planirane su različite mrežne radionice radi širenja teorijskih i praktičnih znanja te iskustava i vještina.

Stvaranjem prepoznatljive zajednice na fakultetu želimo postići osviještenost sve većeg utjecaja digitalizacije na ekonomiju i uputiti na njezinu važnost u toj grani u budućnosti.

Udruga edit

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

Realna analiza

● AUTOR:
prof. dr. sc. Dragan Jukić

Udžbenik Realna analiza namijenjen je u prvom redu studentima Odjela za matematiku Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku za potrebe istoimenog kolegija. Materija je podijeljena u devet poglavljaja: Topologija na euklidskom prostoru, Konvergencija nizova, Konvergencija nizova funkcija, Potpuni metrički prostori, Komaktnost, Neprekidna preslikavanja, Banachov teorem o fiksnoj točki, Povezani prostori i povezanost putevima te Limes funkcije. Na kraju udžbenika nalaze se popis literature i kazalo pojmena. U svim poglavljima teorijski dio ilustriran je mnoštvom primjera. Na kraju svakog poglavlja dani su zadaci za utvrđivanje izloženog gradiva i proširivanje znanja. Za većinu tih zadataka dane su detaljne upute. U svakom su poglavlu redom numerirane definicije, teoremi, korolari, leme, propozicije i primjeri.

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matakovića

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Ana KURTOVIĆ

SAMOSUOSJEĆANJE

Uprošlom smo broju pisali o unutarnjem kritičaru koji proizvodi negativne misli o sebi što rezultira neugodnim osjećajima krvnje, srama i tuge. Spomenili smo i savjet da je dobro usporediti koliko smo strogi prema drugima, a koliko prema sebi te probati sebi pružiti onoliko razumijevanja koliko smo spremni dati drugima. Ovaj ćemo put reći nešto više o samosuosjećanju. Kao što sama riječ govori, samosuosjećanje je suočanje koje okrećemo prema unutra, odnosno koje dajemo samima sebi. Ono je jako korsna i ljekovita sposobnost, a za to možemo naći dokaze u svakodnevnom životu. Svaki put kada smo doživjeli da netko osjeća s nama kada smo proživljavali nešto teško, mogli smo osjetiti blagotvorne učinke njihove brižnosti. Isto tako, svaki put kada mi pružimo brižnost i suočjećemo drugima, možemo vidjeti pozitivan učinak našeg ponašanja. Ljudi su prirodno empatična bića i vrlo nam je lako osjećati i pokazati suočjećanje prema drugima. Prema sebi, s druge strane, ne tako lako. Ali možemo naučiti. Naiime, isto kao što nam je prirodno suočjeći s drugima, tako nam je i prirodno tražiti potporu, razumijevanje i brižnost od drugih kada nam je teško. U podlozi je takvog ponašanja tzv. afiliativni motiv, odnosno potrebe za povezanošću s drugim ljudima koja u nama izaziva ugodne osjećaje i pomaže kada se osjećamo loše. Isti je mehanizam u podlozi samosuosjećanja. Naiime, stručnjaci smatraju da se tijekom evolucije, s afiliativnim motivom, u našem umu formiraju sustav za reagiranje na prijetnju gospodari su početku potpore, razumijevanje i brižnosti od drugih. Stoga su stručnjaci došli do zaključka da se razvijanjem sposobnosti samosuosjećanja, odnosno suočjećajnog uma može pomoći ljudima da se prema svojim neugodnim iskustvima (emocijama, mislima, senzacijama) odnose toplo, suočjećajno, brižno i nježno te tako uče sami aktivirati sustav za umirenje u svojem umu i potaknuti osjećaje umirenja, utječe i sigurnosti kod samoga sebe. Iako je taj pristup važno naučiti i prepoznati svoje

originalno osmišljen za osobe koje su sklene samokritici, sramu i krvnji, vrlo se brzo pokazalo korisnim za sve probleme kao i za unaprijedenje kvalitete života. To, naravno, ne znači da ćemo prestati tražiti i dobivati potporu i utjehu od bliskih osoba, nego znači da ćemo unaprijediti svoju sposobnost regulacije neugodnih i bolnih doživljaja tako da osnažimo vlastite kapacitete za samosuosjećanje. Kako se razvija samosuosjećanja, kao terapijske tehnike, razvijaju originalno za klijente koji su jako samokritični i imaju sklonost da sebe krive za sve, pa tako i da si predbacuju što se osjećaju loše, ključna poruka samosuosjećanja jest da nismo krivi što nam je teško, što se osjećamo loše, što smo doživjeli neugodna iskustva. Mi nismo birali svoju genetiku (koja nas možda čini podložnima nekim problemima), nismo birali svoju obitelj (i iskustva koja smo doživjeli u obitelji), nismo birali da nam se dogode loše stvari, ne biramo da se osjećamo loše, da imamo samokritične misli ni bilo koje druge probleme.

S druge strane, mi jesmo odgovorni za sebe, za svoje postupke i odluke. Uvidjane tega da nismo krivi za svoje probleme prvi je korak u prihvaćanju odgovornosti za sebe koja je nužna kako bismo mogli raditi na svojoj dobrobiti. Preuzimanje odgovornosti osnažuje osobu, a preuzimanje krivnje to ne radi. Prema tomu, samosuosjećanje nam može da preuzmemo odgovornost jer sprječava razvoj krivnje koja paralizira pokušaje da si pomognemo. Samosuosjećanje možemo razvijati i njezavati svaki dan. Za početak je važno naučiti prepoznati svoje

neugodne doživljaje. Razumjeti odakle dolazi patnja koju osjećamo. Je li to strah zbog pretpostavki da će se nešto loše dogoditi, jesu li to samokritične misli (npr. „Kako sam jadan/jadna.“), jesu li neke neugodne senzacije u tijelu (npr. lupanje srca, stezanje u prsim ili sl.). Zamislite da vam jako draga osoba, osoba prema kojoj gajite nježne i brižne osjećaje, da do znanja da je uplašena, da se osjeća kao slabici ili sl. Što biste napravili? Hoće li to biti neke brižne, ljubazne riječi, hoće li to biti zagrljav, ruka na ramenu ili samo priznanje da vam je žao što joj je teško? Potpuno je nebitno što biste točno napravili, bitno je prepoznati koji je vaš način kojim pokazuјete brižnost i suočjećanje prema drugima. Onda probajte isti taj postupak usmjeriti prema sebi. To možete napraviti u mašti ili u realnosti. Istraživanja i praksa pokazuju da čak i vrlo kratki postupci imaju pozitivan učinak na smanjenje emocionalne neugode. Primjerice, ako klijenti osvijestite gdje u tijelu najviše osjećaju neku neugodnu emociju (npr. tuga koju osjećaju kao težinu u prsim), usmjeravanje pažnje na taj osjećaj dok nježno drže ruku na prsim dovodi do blagog smanjenja neugode već nakon nekoliko minuta. Također, pomažu i brižne riječi upućene samome sebi kao što bismo to rekli drugima. Važno je naglasiti da je samosuosjećanje sposobnost koja se uvježbava kako bismo ju mogli koristiti za vlastitu dobrobit. Ona nije namijenjena da ukloni neugodne emocije i druge doživljaje, nego da nam pomogne u nošenju s njima. Ona nas uči drukčijem odnosu prema našim iskustvima i samima sebi, odnosu koji je brižan i suočjećan, a to je nešto čega ne možemo imati previše u životu.